

TRAVELLERS CLUB I STOCKHOLM

TRAVLARNYT

ÅRGÅNG 49, NUMMER 2 SOMMAREN 2006

PÅ BESÖK HOS LANDSHÖVDINGEN

Det är inte var dag som travlarbröderna samlas i det som anses vara den vackraste och mest välbevarade privatbostaden i Europa, i alla fall norr om Paris, om man får tro uppslagsverk och andra källor. Men denna soliga, vackra tisdag, den 9 maj 2006, var det alltså dags.

Landshövdingen **Mats Hellström** och hans hustru **Elisabeth** tog emot oss med stor generositet och välvilja och ett imponerande antal travlare tog en närmare titt på byggnad, trädgård och bordets gåvor.

För att vara korrekt, så började vi med bordets gåvor, inledningsvis i form av en bubblande drink, exteriört intill förväxling lik champagne.

I trädgården berättade Mats Hellström, till bubblorna, att detta var ett verk av Nicodemus Tessin d. y. som för övrigt passat på att öva upp arkitektfärdigheten genom att rita Stockholms slott, tvärs över gatan, innan han gav sig på att rita sin egen privatbostad (åt sig själv och hustrun Hedvig Stenbock) som kom att kallas Tessinska palatset. Här hade greven och

arkitekten en magnifik utsikt antingen han ägnade sig åt att bese Stockholms slott, eller det egna kället. Att detta redan på grevens tid var två dominerande inslag i stadsbilden råder det inget tvivel om.

Den vackra palatsträdgården är inte stor, men desto mer imponant i sin strama klassiska skönhet. Välansade buxbomshäckar, klippta i arabesker, utgör grönskan där vanliga villaträdgårdar har en gräsmatta. Detta är ett verk av trädgårdsarkitekter Walter Bauer som på 1960-talet återställde trädgården efter Tessins ritningar.

Målningar med skenperspektiv gör att den bortre flygeln, från Slottet räknat, ser ut att vara betydligt rymligare än den är.

Palatset gick i arv till sonen Carl Gustav Tessin, diplomat, 1728. 1755 tvingades han sälja palatset av ekonomiska skäl och staten inköpte palatset som framtida bostad åt prins Karl.

(Forts. på sidan 2)

Travellers Clubs
Kräftskiva

med svenska kräftor
återigen hos Jonas på

Skansen Akvariet
Tisdagen 22/8 2006, Kl 19:30

INNEHÅLL BL.A.

Reserapport från världens ände.	3
Exkursionsglimtar från Peru	6
Tippling over the edge	9
Jakten på nya läkemedel i naturen	11
Årsmöte på Sällskapet	13
Från Indien till Sverige på mc	15
Azorerna - en missad juvel.	34
Nyheter i Ginkällaren	36

Efter visningen, en välsmakande buffé

NYTTIGARE SNAPS HAR MAN SÄLLAN DRUCKIT!

Axel M. Murray och klubbmästare
Claes Lindberger

PÅ BESÖK HOS LANDSHÖVDINGEN

1773 köpte Stockholms stad palatset efter det att prinsens bostadsproblem lösts genom att han fick en egen bostad på Stockholms slott.

Överståhållaren fick det då som tjänstebostad och den förste att flytta in var Carl Sparre, en släkting till Tessin. Sedan 1968 bor landshövdingen i Stockholms län i Tessinska palatset.

Den efterföljande visningen av villan beledsagades av Mats Hellströms fullkomligt sprudlande entusiasm och kunskap. Han berättade bl a om paradväningen på övre planet, som är bevarad intakt sedan Tessins dagar. Franska konstnärer hade rest upp till det kalla Norden för att se till att taken fick de rätta målningarna fick vi veta.

När den givande rundvandringen var över var det dags för buffé. Många läckerheter nedsköljda med vin fick stämningen att ytterligare stiga. En pikant detalj var hummersoppa serverad i snapsglas. Nyttigare snaps

Tessinska Palatsets takmålningar

har man sällan druckit!

Vår ordförande, Jan Mårtenson, tackade för visningen och nämnde att landshövdingen Mats Hellström var en av de mest beresta personer man kunde tänka sig, inte minst under sin tid som utrikeshandelsminister reste Hellström flitigt. Detta, menade vår ordförande, banade vägen för ett medlemskap i Travellers Club, något som landshövdingen ingalunda motsatte sig, utan tackade ja på stående fot.

Under gemytliga former avslutades kvällen med samtal och mer personliga vandringar i palatset innan vi var och en drog oss hemåt till våra egna käll, som väl gissningsvis genomgående var något anspråkslösare än Tessinska palatset.

Noterat av Clas Göran Carlsson

UPPVAKTNING AV VÅR 1:E HEDERSLEDAMOT

Jan Mårtenson med den specialinbundna Jubileumsboken med konungens monogram och kassett. Den kommer att finnas i Bernadotte biblioteket.

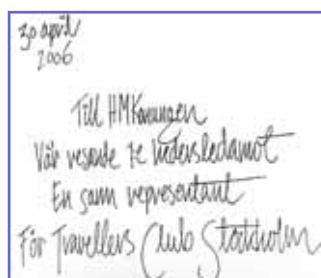
H M Konungen uppvaktas av Travellers Club företrädare av ordförande Jan Mårtenson, klubbsekreterare Clas Göran Carlsson och skattmästare Per-Olof Myrén

I samband med vår förste hedersledamots, H M Kung Carl XVI Gustaf, 60-årsdag bereddades Travellers Club tillfälle att uppvakta Majestätet.

Det var smickrande för klubben att få denna möjlighet, för listan på anmälda intressenter att uppvakta var betydligt längre än den till synes ändlösa kö

som ringlade sig mot Pelarsalen på Stockholms slott redan den 29 april, dagen före Kungens födelsedag.

Klubben företrädades av ordföranden Jan Mårtenson, skattmästaren Per-Olof Myrén och klubbsekreteraren Clas Göran Carlsson. Klubbens gåva till kungen utgjordes av en mycket vackert skinninbunden version av Gösta Werners bok "Horisonten i blicken".

Inskription

RESERAPPORT FRÅN VÄRLDENS ÄNDE

Knölvalar leker framför stäven som delfiner (foto Ingvar Hjertröm)

Antarktis! "Va ska du där å göra?" var en ganska vanlig kommentar från personer i den närmare bekantskapskretsen. Jo det förhåller sig nämligen så att min son Ulrich (medlem i klubben nr 1133) som reser runt i världen som ett skallat troll inte hade besökt Påskön. Att jag varit där kunde jag briljera med ända till häromåret då han ringde och meddelade mig att nu hade han också varit på Påskön. Vad göra? Det återstod alltså egentligen bara världens ände för mig. En del av sanningen är förstas min inrotade äventyrlusta och det var den som fällde utslaget.

Antarktis är ju en egen världsdelen och en kontinent ungefär som Australien i storlek. Ser man i vår nya matrikel återfinns bland resemeriterna ofta begreppet "alla världsdelar" och

för åtskilliga klubbkamrater är det kanske överflödigt att berätta om Antarktis, men för dem som ännu inte varit där kan det kanske vara intressant.

Dagens äventyrsresa dit är bekväm och man kan inte jämföra med t.ex. Sven Hedins Himalayaexpeditioner då man slet hund och fick leva på "torkad kamelspillning".

På den här resan deltog 105 skandinaver, cirka 100 tyskar, engelsmän, amerikaner och två kineser som mönstrade på i Puerto Montt längst norrut i Patagonien. Vi hade då per flyg korsat Atlanten och vistats ett dygn i Santiago. Av Chiles 15 miljoner starka befolkning bor cirka 5 miljoner i och runt Santiago och endast 0,3 % i hela det långsträckt Patagonien som sträcker sig över 14 latituder

Expeditionsfartyget M/S Nordkapp som du hittar längs Hurtigrutten under sommaren

från 42° S till 56° S.

Vårt fartyg var det norska rödmålade M/S Nordkapp som håller till i dessa farvatten under vinter och vår och går Hurtigrutten längs norska kusten under sommarhalvåret. Det finns stora geografiska likheter mellan Patagoniens skärgård och den norska; höga berg och djupa fjordar. Vi hade tur med januarivädret med varierande temperatur från cirka plus 15° i norr till 5° längst i söder. Bätresan varade en vecka och vi upplevde flera strandhugg längs kusten i små städer och byar där befolkningen, förutom spillror av olika indianstammar, utgjordes av spanskättlingar och mestiser. De flesta lever under små ekonomiska förhållanden.

Särskild uppmärksamhet från oss turister ägnades åt den lilla byn Puerto Eden med 174 invånare av vilka 10 var kawaskarindianer. Hela stammen av dessa indianer utgör 52 personer i Chile så det är sannerligen fråga om en utdöende befolkningsgrupp. Vårt norska rederi har givit ekonomiskt bistånd till en skola som nu var under byggnad.

Under färden vidare mot syd i detta fantastiska klipplandskap med evig snö på topparna stannade vi upp vid Skuaglaciären som är 300 meter bred i basen och går ända ner i havet. Detta var verkligen en mäktig syn. Glaciären glider cirka 150 meter neråt per år och kalvar regelbundet i havsbrynet samtidigt som ny is bildas på ovansidan. Gissa om kamerorna var i flitigt bruk.

Vad beträffar faunan i Patagonien upplevde vi förutom en och annan tam åsna, desto fler fåglar. Jag tyckte att allihop såg ut som fiskmåsarna på västkusten hemma men för ornitologer och andra fågelskådare ombord var det uppenbarligen rena jul-

(Forts. på sidan 4)

Artikelförfattaren civilekonom **Göran Lundberg** invaldes i Travellers Club 1974. Sjöofficer 1945-59. Fd VD i Industridata samt vVD i Honeywell Bull. Rest på samtliga världsdelar. Revisorssuppleant 1976-80, Suppleant Valberedningen 1977-83, Styrelsesuppleant 1980-83, Styrelseledamot 1983-87. Ordförande Invalsnämnden 1987-.

HELA STAMMEN
AV DESSA
INDIANER
UTGÖRS AV 52
PERSONER

Hytterna på Nordkapp

Vandringsalbatross

DEN I ÖVRIGT
MÅTTLIGA SJÖN
VAR FÖR HÖG
FÖR VÅRA SMÅ
LANDSTIGNINGS-
BARKASSER

Kalvande glaciärer

Panoramadäck

Landstigningsbåtarna

RESERAPPORT FRÅN VÄRLDENS ÄNDE

afton. Man rapporterade om albatrosser av olika slag, pingviner i vattenbrynet på klipporna (de såg förstås inte riktigt ut som fiskmåsar) och någon hade upplevt en condor högt uppe i skyn.

Så kom vi den 25 januari till det berömda Magellans sund som skiljer fastlandet från den stora ön Eldslandet. Namnet på denna ö har sitt ursprung från gångna tider då europeiska sjöfarare bevitnade de många eldar som den då stora indianbefolkningen ständigt tände på ön. Ön lär vara större än Gotland. Här vid sundet ligger Chiles sydligaste stad Punta Arenas med 140.000 invånare. Hela detta område, liksom Patagonien i övrigt, införlivades med Chile år 1843. Dessförinnan hade det varit spanskt territorium sedan 1500-talet. En hel dag låg vårt fartyg vid kaj och vi gjorde intressanta utflykter på land.

Det var nu dags att styra kossan mot Antarktis och våra reseledare, glaciologen Olle Melander och biologen Anders Elmfors gav intressanta föreläsningar om Antarktis natur och djurliv. Vår egen travlare Mattias Klum förstärkte ledargänget med spännande kåserier under resans gång bl.a. om sina möten med den livsfarliga kungskobran. Det kröp längs våra ryggar när han berättade.

Den 26 januari passerade vi det legendariska Kap Horn. Vi hade hoppats på landstigning där men den i övrigt måttliga sjön var för hög för våra små landstigningsbarkasser. Det fick bli en trekvartrundning med klippan tätt in på styrbordssidan. Vilken högtid för en passionerad sjöman och havskappsegelare! Från klippan sattes kursen rakt SSO-vart mot Antarktis tvärs över Drakepassagen, ett havsområde som tog nästan två dygn att passera med måttlig fart. Våghöjden var cirka 4-5

I diset syns Kap Horn

meter enligt rapport från manöverbryggan och det räckte för att en hel del av gästerna skulle avstå från den rikhaltiga och välsmakande maten.

Drakepassagen som fick sitt namn efter den förste kände sjöfararen, Sir Francis Drake, som passerade mellan Sydamerika och Antarktis på den andra jorden runtseglingen som dittills gjorts åren 1577-80. Här passerade vi den s.k. antarktiska konvergensen där olika havsströmmar möts. På vardera sidan om den "linjen" skiljer sig havsvattnet åt beträffande salthalt, täthet och temperatur. Vattnet från havsbotten möter ytvattnet och i detta område finns mycket alger och krill som är grunden i den antarktiska näringskedjan. Krillen, den cirka 1 dm stora räkkan, är huvudföda för flera val-

arter, sälar och pingviner. Vi såg vid ett tillfälle en flock knölvalar som lekte framför stäven som delfiner brukar göra.

Väl framme vid den antarktiska halvön, en bågformad klippig och relativt smal landmassa med ett pärlband av öar med namnet Sydshetland utanför, började en fyra dygns kryssning bland branta berg och klippor samt isflak stora som hyreshus. Vi steg i land med hjälp av våra små motorbåtar efter att ha fått inpräntat vikten av att inte spotta ut en pris snus eller åsamka annan miljöförstöring och våra stövlar desinficerades i vattenbad både vid debarkering och återkomst ombord. Vi besökte Yankee Harbour, Half Moon Island och andra platser med forskningsstationer men såg inga forskare; de var kanske

Pälsälar

RESERAPPORT FRÅN VÄRLDENS ÄNDE

Artikelförfattaren på Antarktis med fartyget Nordkapp i bakgrunden

borta på sommarledighet. Där-
emot upplevde vi pingviner och
återigen pingviner som levde i
täta kolonier med var sort för
sig som adelie, chinstrap, gen-
too, rockhopper med flera.
Däremot fick vi tyvärr inte se
några kungspingviner. Dessa
finns bara på ostkusten av Ant-
arktis och på Sydgeorgien.

De frackklädda pingvinerna
"vara många ty de voro legio"
och vaggade runt på sina små
korta ben eller hoppade jämfot-
ta. Uppträdde man hänsynsfullt
i sällskapet kunde man komma
på bara någon meters avstånd
från de mest nyfikna. Mattias
berättade att när han var på
Antarktis förra säsongen och låg
med sin kamera för att fånga ett
motiv kom en pingvin fram och
lutade sig mot hans rygg, kan-
ske för att få lite extra värme.

Vädret under dessa dagar var
för övrigt behagligt med mycket
sol och cirka 5 plusgrader. Un-
dantaget var den 29 januari, då
vi hoppats kunna gå iland vid
Hope Bay längst norrut på den
antarktiska halvön. Det hade
börjat blåsa, 20 m/sek och sjön
var mycket gropig. År 1951
byggde Argentina en forsk-
ningsstation här vid namn Espe-
ranza. Nu bor här 79 personer,
familjer med barn året runt.
Tyvärr kunde vi nu inte besöka
anläggningen på grund av det
dåliga vädret. Här vid Hope Bay
övervintrade för övrigt Otto
Nordenskiöld år 1903 i en

egenhändigt byggd hydda av
sten. Det behövde inte vi utan
stävade vidare norrut.

Vi passerade Antarctic sound
som i sin innersta del var så
smalt att det nästan var dags för
M/S Nordkapp att hänga ut
fendrar på båda sidor. Detta var
en upplevelse liksom ett möte
med en flock späckhuggare vars
höga ryggenor stack rätt upp
som periskopen på ubåtar. De
simmade en lång stund bredvid
oss med ryggpärtiet och ibland
hela kroppen över vattenytan
och visade sina svarta och vita
fält över kroppen. Det var en
imponerande syn.

Förutom pingviner en masse
liksom en mängd fåglar av alle-
handa slag såg vi inte till många
andra djur. Bara några sömniga
sälur som låg på isflaken. De på-
minde mest om de svarta snig-
larna vi har i trädgårdarna he-
ma. Det var svårt att se vad som
var fram eller bak där de låg.
Jag saknade både sjöelefanter
och sjölejon, två sälarter som
uppenbarligen var bortresta på
semester precis som forsknings-
stationernas innevärdare.

Nu bar det iväg nordvärt
igen, mot Argentina och dess
sydligaste stad Ushuaia med cir-
ka 42.000 invånare. Överfarten
var gropig och vi hade en väg-
höjd på cirka 7 m sades det från
bryggan. Vi resenärer snarare
klättrade på skotten än prome-
nerade på däck och aptiten

minskade åter märkbart hos
medresenärerna. Men vi kunde
glädja oss åt alla färska intryck
och minnen från den antarktiska
halvön med dess magnifika och
snöklädda bergstoppar, pampiga
glaciärer och alla isflak av skif-
tande storlek, form och färg
från rent vitt till isblå nyanser.

För ordningens skulle kanske
jag borde påpeka att vistelsen i
Antarktis för en vanlig dödlig
enbart innefattade den antark-
tiska halvön med angränsande
öar. Resten av den stora konti-
nenten är ju täckt av snö och is
med en tjocklek av 3-4 km på
sina ställen och sålunda ointres-
sant för alla utom för forskare
och så förstås vår travlarbroder
Ola Skinnarmo som för någon
tid sedan ensam på skidor tog
sig ända till Sydpolen. Vi hade
inga skidor i bagaget, som var
tungt nog och dessutom räckte
ju inte tiden till - någon ursäkt
måste man ju ha.

Väl framme i Argentina flög
vi inrikes till Buenos Aires där
vi skiljdes åt för vidare färd åt
olika håll. Själv stannade jag
kvar ett par dagar för att få upp-
leva denna magnifika storstad,
grundad på 1800-talet med rät-
linjiga kvarter som i Östersund
och avenyer som i Paris. Ett in-
tressant avslut på resan i 30°
värme och lektioner i tango,
men det får bli en annan histo-
ria.

Text och bild Göran Lundberg

2000-årig is! En utmärkt anledning för en Antarktisresa!

Mer pingviner

VI PASSERADE
ANTARCTIC
SOUND SOM I SIN
INNERSTA DEL
VAR SÅ SMALT
ATT DET NÄSTAN
VAR DAGS ATT
HÄNGA UT
FENDRAR PÅ
BÅDA SIDOR.

Lemaire Channel

Vi förstär att Göran stannade i Buenos Aires för tangoлекtioner

Professor em **Bertil Nordenstam** invaldes i Travellers Club 1972. Arbetar med forskning i systematisk botanik i alla världsdelar. Reser på Turkiet, Israel, Egypten, Etiopien, Central- och Sydafrika, Mongoliet, Kina, Japan, Thailand, Malaysia, Nordamerika, Ecuador, Costa Rica, Västindien, Australien och Hawaii. Jubileumsresan till Egypten 1991. Medlem i Explorers Club, New York (Fellow International). Ledamot och *id vice preses* i Kungl. Vetenskapsakademien; ledamot av Sven Hedins Stiftelse, Kungl. Fysiografiska Sällskapet, Kungl. Patriotiska Sällskapet. Korr. ledamot av Namibian Scientific Society och Bayerische Botanische Gesellschaft. Honorary Advisor, Queen Sirikit Botanical Garden, Thailand. Invalsämnden 1974-1982, Styrelsesuppleant 1983-1986, Styrelseledamot 1986-1987, Vice Ordförande 1987-1997, Ordförande 1997-2001.

NU VAR HAN
DOCK
HELHJÄRTAD
NATURVÅRDARE,
OTROLIG
STIGFINNARE MED
FLERÅRIG
ERFARENHET AV
MANU, OCH
SKICKLIG MED
DEN DRYGT FYRA
METER LÅNGA
TELESKOPSAXEN.

EXKURSIONSGLIMTAR FRÅN PERU

På julafton 2005 landade min hustru Gunilla och jag i Cuzco efter en timmes flygtur från Lima över ett hisnande bergslandskap. Den plötsliga höjdskillnaden på 3400 meter var kännbar, så julfirandet blev måttligt för att inte säga obefintligt. Den charmfulla staden klättrar på bergsluttningarna med idel låga hus mest i terrakotta och brunt med orangebruna tegeltak. Coca-té förstärkt med torra cocablad gjorde susen och på juldagen var vi i god form, köpte tågbiljetter i backpackerklassen till Machu Picchu och packade för en första exkursion.

Machu Picchu var impressivt och magiskt i duggregnet och dimmolnen. Fotvandringen från inkaruinerna ner till Pueblo (också känt som Aguas Calientes) gav magert botaniskt utbyte; det var mest sekundärvegetation och dessutom ett humörensättande hållregn. Nästa dag blev mer givande, först tågresa i morgonväkten några km till hållplatsen "km 106". Där finns en välbevakad bro över Urubambaflo den och en läst grind. Med grundlig kontroll av våra tillståndspapper från INRA – den statliga naturvårdsmyndigheten – och efter ytterligare pappersexercis släpptes vi över och kunde börja den branta klättringen uppåt, förbi den biologiska stationen på 2700 m höjd, över Inkaleden och upp i bergskogsregionen på 3000 m. Där fanns en del av de korgblomstriga epifyter jag var på jakt efter, även om det var dåligt med blomningen. Stora terrasserade inkalämningar underlättade klättringen, men högre upp i den tämligen orörda och täta skogen kom mache ten till pass.

Efter denna uppvärmning i välkända men inspirerande trakter var vi mogna för en expedition till det mindre kända och till stora delar utforska de

Paucartambo, med gamla bron och i förgrunden Sven Ericsson bridge.

Manu, vidsträckt nationalpark och biosfärreservat i Andernas östligaste delar och angränsande Amazonas. I sällskap med två peruaner körde vi i nordöstlig riktning från Cuzco i en liten men välutrustad truck. Den vane fältbotanisten Percy hade god kännedom om Manu och de andinska molnskogarna och deras övergång i Amazonas regnskogar. Den sege och uthållige Jorge med en stor och varm glimt i ögat var tidigare storviltjägare med många jaguarer och tapirer på sitt samvete. Nu var han dock helhjärtad naturvårdare, otrolig stigfinnare med flerårig erfarenhet av Manu, och skicklig med den drygt fyra meter långa teleskopsaxen. Percy har dessutom en väninna med sig.

I bergsbyn Huancavarnice (3850 m ö h) köpte vi kokta

majskolvar med korn stora som mentospastiller och litet grillat fläsk därtill. Vägen blev allt slingrigare och smalare med avgrundsstup, bergknallar med inkagravnarna (*chullpas*) som avtecknade sig mot himlen. I kvällsmörker kom vi till Paucartambo, en fascinerande stad med kolonial karaktär men färgstark indianbefolkning av boskapshandlare, grönsaksmånglare och cocaförsäljare. Paucartambo ligger visserligen i en avlägsen avkrok av Peru, men lever upp och attraherar många besökare en gång om året, vid den årliga rituella dansfestivalen som kallas Fiesta de la Virgen de Carmen. Staden ligger i en dalgång (3000 m ö h) vid en forsande flod med samma namn, och har två broar; den modernaste är byggd av Sven Ericsson, svensk vägingenjör en gång verksam i Peru. Vi tog in

Paucartambo, typiska koloniala hus med blå balkonger.

EXKURSIONSGLIMTAR FRÅN PERU

Manu, utsikt mot Amazonas från Ericsson trail.

på det enda hotellet, som knappt förtjänar den benämningen trots det klingande namnet Hotel Quinta Rosa Maria. Gunilla och jag fick ett rum med tre sängar, en naken glödlampa i taket, i övrigt omöblerat och otroligt smutsigt. En säng var redan ockuperad av en tystlåten och dyster peruan, som visade sig vara svår att köra ut. Vårdinnan var förvånad över att vi inte ville acceptera honom som rumskamrat, men flyttade slutligen hans säng till ett uthus. Där fanns en trasig toalett och på gårdsplanen ett par hinkar vatten och ett plastfat för gemensamt bruk.

Påföljande dag gick färden vidare genom vackert bergslandskap och vi kom till nationalparksgränsen vid Acjanacu. Där bodde gränsvakten Freddie, en kraftfull yngre man med sin familj i den lilla kontorsbyggnaden på 3500 m höjd. Parkvakterna utgör den enda bofasta befolkningen i Manu, ett område på nästan 2 milj. hektar. Perus "Svennis", alltså Sven Ericsson gick igen även här, dels som staty och monument över hans ingenjörsgärningar i trakten, dels i form av Sven Ericsson trail, en många mil lång stig som leder ner till Amazonas. Vi gick en tur på stigen, en brant sluttning med gles molnskog och milsvid utsikt i molnuggarna över Amazonas långt under oss. Här är Amazonflodens källflöden, åtminstone ett par av dem,

och här finns de östligaste utlöparna av den andinska vegetationen i Peru. Många vackra ljungväxter stod i blom, och den glesa trädvegetationen bestod mest av korgblomstriga *Gynoxys* samt rosträdet *Polylepis*, som är det blomväxträd som har höjrekordet i världen, cirka 5000 m över havet.

Exkursionerna i dessa trakter blev den botaniska höjdpunkten på resan. Avstickare längre ner i Manu ända till 2400 m altitud var intressant, där epifytbemängda och lianbehängda saucoträd (peruansk fläder, *Sambucus peruviana*) bland annat bjöd på flera arter av epifytiska och klängande korgblomstriga arter som jag var på jakt efter. Men de finaste fynden gjorde vi i molnskogsregionen på upp mot 3500 m höjd. Här hittade vi representanter för det nya släktet *Nordenstamia*, som beskrevs postumt av vännen och travlarbro-

Den nya arten av kompositläktet Nordenstamia som vi fann i Manus dimskogar.

dern Roger Lundin i februari 2006. Roger gick oväntat bort den 15 nov. 2005 och efterlämnade bland annat manuskriptet till *Nordenstamia*, som alltså nu har publicerats. Vi fann typarnen, *Nordenstamia repanda*, tidigare känd från norra Bolivia, ett gulblommigt litet träd med under till filtudna blad. Dessutom fann vi till vår glädje en ny och okänd art av samma släkte, också trädformig och med några exemplar i vacker blom. Den måste nu beskrivas och få ett namn; jag överväger att kalla den *Nordenstamia gunillae* efter min trogna reskamrat sedan fyrtio år i alla världsdelar, och så även denna gång.

Övernattningen i Manus "grindstuga" var allt annat än bekväm. Gunilla och jag fick sova på golvet i Freddie's svinkalla motorcykelgarage. Det blev också en (knappast behövlig) bantningskur, för vi hade inte alls provianterat för självhushållning. Dock fanns tillgång till en vedspis och vi kunde göra snabbkaffe till maten som endast bestod av sött bröd, oliver och små bananer såväl till middag som frukost. Först på återvägen till Cuzco kunde vi höja den kulinariska nivån betydligt med läckra nygrillade marsvin.

En vecka senare är vi i Lima efter nyårsaftonsflygning från

(Forts. på sidan 8)

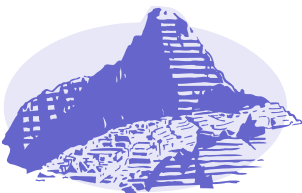
Landsfakta Peru

República del Perú
Republiken Peru
Nationalitetsbeteckning: PE
Yta: 1,3 milj. km²
Folkmängd (2005): 27,9 milj.
Huvudstad: Lima
Viktigaste språk: spanska, quechua
Statskick: republik
Statsöverhuvud och regeringschef: Alejandro Toledo (president)
BNP per capita (2005): 2365 US dollar
Myntenhet: 1 nuevo sol = 100 céntimos
Valutakod: PEN
Landsnummer (telefoni): 51
Internetdomännamn: pe
Tidskillnad jämfört med Sverige: -6
Nationaldag: 28 juli (självständighetsdagen, 1821)

Från vägen mellan Tarma och San Ramón.

Anderna (spanska: *Cordillera de los Andes*) är en bergskedja i västra Sydamerika. Den börjar vid Karibiska havet i norra Sydamerika, löper sedan söderut längs Sydamerikas stillahavskust, för att sluta vid Kap Horn längst ner i söder. Det ger en sträckning på 7500 kilometer, vilket gör den till jordens längsta bergskedja, maximal bredd 650 km. Med toppar nära 7000 m ö.h. är Anderna näst Himalaya jordens högsta bergsträckning.

På sin väg genom Peru delas den upp i ett antal mindre bergskedjor av vilka kan nämnas "Cordillera Negra" och "Cordillera Blanca", den svarta respektive den vita (snöbetäckta) bergskedjan. Mellan dessa två ligger Callejón de Huaylas, ett omtyckt mål för turister. I Cordillera Blanca ligger Perus högsta bergstopp Huascarán.

Källa: Wikipedia & NE

EXKURSIONSGLIMTAR FRÅN PERU

Cuzco, och jag provkör och inspekterar en tidig morgon vår nya hyrbil, en Suzuki Vitari med hög och låg fyrdjuvsdrift. Bilen verkar schysst, vi packar in och kör iväg, denna gång med Hamilton som passagerare. Han är botanist på naturhistoriska museet i Lima och intresserad av ungefär samma växter som jag. Vi ser fram mot kommande samarbete, nu först i fält och kanske också senare i framtiden. Även Hamilton har en väninna med sig – det tycks vara kutym bland peruanska fältbotanister (jfr ovan). Näja, jag ska inte klaga, jag har ju Gunnilla med mig.

Carretera Central är en fenomenalt bra och väl underhållen väg över Anderna österut. Utan problem är vi på ett par timmar uppe på 4850 m i ett svindlande vackert högandiskt landskap. Bredvid löper världens högsta järnväg. Topparna är snötäckta och fjällsjöarna glimmar i blått, grönt och grått. Vi passerar den trista gruvstaden La Oroya, där man inte stannar om man inte är tvungen. Sex mil längre österut ligger den charmiga staden Tarma, på lägre höjd och inte lika kylslaget. Där bor vi på en gammal hacienda, Santa Maria, som är mycket tilltalande på alla sätt och ett historiskt monument som gått i arv i en familj i många släktled. Tarma vimlar av små trehjuliga taxis som påminner om thailändska 'tuktuks'.

Dalgångarna vidare österut från Tarma bjuder på omväxlande och sköna scenerier. De små byarna har föga kongeniala namn som Buenos Aires, Florida, Santa Fé, Valdivia och Santo Domingo. Vi nalkas återigen Amazonas. I den livliga lilla staden San Ramón letar vi rätt på djungelvägen till en lodge som heter Pampa Hermosa. Den ska vi besöka, det har vi bestämt redan under planeringen hemma i Sverige. Vi befinner oss i Asha-

Pampa Hermosa lodge

ninka-trakter och på lodgen ska vi visa Torgny Anderbergs filmer om sina vänner Ashaninkaindianerna, om tekniken fungerar.

Vägen till Pampa Hermosa blir sämre och sämre för varje kilometer, lerig, grovstenig och hålig, med vattenforsar och hög knölig mittremsa. Att köra tjugotvå km tar fem timmar; vissa sträckor går mina passagerare före och rensar och bygger om vägen, och givetvis får vi punktering. Att byta till reservdäcket är inte problemfritt. Alla däck visar sig ha en säkerhetsmutter som kräver specialverktyg, som vi inte hittar. Sista biten går vi till fots till lodgen, hämtar hjälp och verktyg där, och allting ordnar sig till slut.

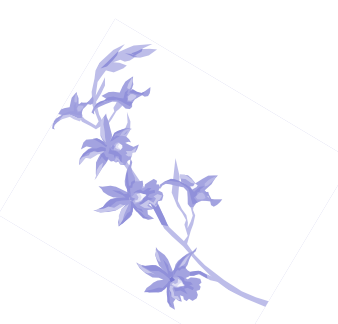
Pampa Hermosa är en härlig djungellodge med grästaksbungalows vid den ständigt brusande Ulcamayofloden, omgiven av tät djungel. Stora röda och blå papegojor skränar och bråkar, men låter sig villigt matas. Prätiga rum och sköna sängar, och elektricitet från generator serveras vissa tider på dygnet. Vi går långa djungelpromenader, badar i floden, ser en nattaktiv glasögonbjörn och njuter av regnskogens sjudande liv. Vi visar Torgnys filmer på kvällen i en bärbar dator med DVD-spelare. Publiken är andäktig och särskilt "Kondormannen" med Helgi Felixsons fina min-

nesteckning av Torgny väcker känslor och applåder. Vi lämnar kvar skivan med filmerna hos Alex Signori, som med sin familj driver verksamheten. Under högsäsong arbetar flera Ashaninkas på lodgen och Alex vill gärna ordna filmvisningar för dem.

Efter ytterligare några exkursionsdagar i trakterna kring Huancu och Carpapata vänder vi kylaren mot Lima, många erfarenheter rikare inklusive fler punkteringar, men det finns gott om 'vulcanizadoras' som lagar och byter däck på tio minuter. När vi lämnar igen bilen hittar vi verktyget till däckens säkerhetsmutter – längst in i handskfacket!

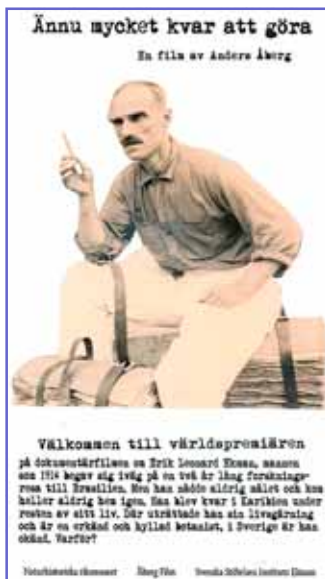
Vi har en intressant skörd av växter för vetenskaplig bearbetning och har knutit goda kontakter för kommande samarbeten, förhoppningsvis också någon gång i framtiden återigen i fält i Andernas molnskogar och Amazonas djungler.

Text & foto Bertil Nordenstam

VÄRLDSPREMIÄR

Inför en fullsatt filmsal på Naturhistoriska Riksmuseet var det den 18 maj världspremiär för travlarbrodern **Anders Åbergs** film "Ännu mycket kvar att göra" om botanisten **Erik Leonard Ekman**.

Vi travlare fick redan på septembermötet 2005 stifta bekantskap med den svenske botanisten som under sitt korta liv upptäckte 2000 växter och som fått åtta släkten uppkallade efter sig, detta delvis en följd av hans fantastiska insatser på Cuba. (TravlarNytt nr 3/2005)

Filmen är en samproduktion mellan Åberg Film och stiftelsen Instituto Ekman.

Kvällen inleddes med mingel i bästa filmstil, där man på meny kunde välja mellan champagne eller cuba libre. För underhållningen svarade en orkester som spred en karibisk stämning. I minglet syntes flera travlare som Gunnar Hambræus, Bertil Nordenstam, Björn Jensen m.fl.

Kvällen kanske var extra spännande för Anders, då han med en fullsatt foajé fortfarande

inte hade fått någon film. Men efter en halv timmes väntan kom både filmen och bandmaskinen. Desto bättre kändes det säkert efter visningen när han fick motta publikens hyllningar. Ett inslag i publiken var alla släktingar till Erik Leonard Ekman, där intresset för anfadern har givit dem något att samlas kring.

Filmen är tillägnad den framlidne travlarbrodern Roger Lundin som varit en av de drivande krafterna bakom filmen tillkomst och för det nyvaknade intresset för Erik Leonard Ekman's gärning genom stiftelsen Instituto Ekman.

Slutligen ett stort grattis till Anders Åberg för en mycket intressant film som vi ser fram emot att se i andra sammanhang.

Per-Olof Myrén

En fullsatt foajé vänta med spänning på världspremiären.

Baren drycker och musiken gav alla en karibisk känsla.

TIPPING OVER THE EDGE

Tippu Tip med Henry Morton Stanley vid Kongofloden.

Det är inte ofta vi kan följa vår skyddspatron **Tippu Tips** äventyr i pressen, men när vi fick detta klipp från vår travlarbroder **Magnus S. Karlberg** i Johannesburg, så är det väl värt att återge i TravlarNytt. Även om vi redan tidigare visste att han kanske inte är den ideala skyddspatronen, så verkar han vara i gott sällskap. Vi har valt att bibehålla den ursprungliga texten, då många nyanser skulle förlo-

ras vid en översättning.

Mea culpa time, I guess. A reader writes in from Pretoria to advise me to check my facts before putting my big mouth into gear and letting rip. Mary Moffat Livingstone did not pine herself to a gin-soaked death in Kuruman, the reader says, but joined her husband on his safaris into the African hinterland and died of fever on the banks of the

Zambezi.

Well, she might have died on the banks of the Zambezi, but she certainly wasn't with the good, proselytising quack for most of his explorations. She spent a good part of her time rearing their children (they had six of the things in rapid succession, which says a lot for how varied and entertaining life could be in Africa before the advent of television. You wee doctor turns out to have been quite a little rabbit of a chap, behind that frowning gaze that he kept for the mass media.)

For many of his exploring years, Mary even had to withdraw with her brood to the safety of England, since grumpy Boers had burned down Livingstone's mission station up there in Zambia, and were threatening the life and welfare of the man and his family. Yes, the Boeremag and the loony white

(Forts. på sidan 10)

Encyclopædia Britannica

Tippu Tip born 1837, died June 14, 1905, Zanzibar, also called Muhammed Bin Hamid the most famous late 19th-century Arab trader in central and eastern Africa. His ambitious plans for state building inevitably clashed with those of the sultan of Zanzibar and the Belgian king Leopold II. The ivory trade, however, apparently remained his chief interest, with his state-building and political intrigues serving as means to that enterprise.

Tippu Tip's first trading trip to the African interior was in the late 1850s or early 1860s, accompanied by only a few men. By the late 1860s he was leading expeditions of 4,000 men, and shortly thereafter he began to establish a rather loosely organized state in the eastern and central Congo River basin. Ruling over an increasingly large area in the 1870s, he either confirmed local chiefs or replaced them with loyal regents. His main interests, however, were commercial; he established a monopoly on elephant hunting, had roads built, and began to develop plantations around the main Arab settlements, including

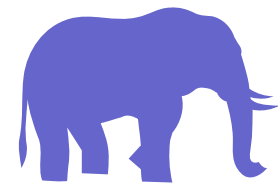
(Forts. på sidan 10)

Encyclopædia Britannica

Kasongo on the upper Congo River, where he himself settled in 1875.

In 1876-77 he accompanied the British explorer Henry (later Sir Henry) Morton Stanley partway down the Congo River, and later he sent expeditions as far as the Aruwimi confluence, 110 miles (180 km) downriver of Stanleyville (now Kisangani, Congo [Kinshasa]). In the early 1880s he threw in his lot with Sultan Barghash of Zanzibar, who hoped to use him to extend Arab influence in the Congo region against the threat of Leopold's International Association of the Congo (the king's private development enterprise). Tippu Tip returned to Stanley Falls in 1883 to try to take over as much of the Congo basin as possible on behalf of Barghash. He remained in the Congo until 1886, when he again went to Zanzibar with more ivory.

By that time Leopold's claim to the Congo basin had been recognized by other European nations, and Tippu Tip had apparently decided that an accommodation with the International Association was inevitable. In February 1887 he signed an agreement making him governor of the district of the Falls in the Congo Free State (now Congo [Kinshasa]). It proved to be an impossible position: the Europeans expected him to keep all the Arab traders in the area under control but would not allow him the necessary weapons, and many Arabs resented his alliance with the Europeans against them. In April 1890 he left the Falls for the last time and returned to Zanzibar.

TIPPING OVER THE EDGE

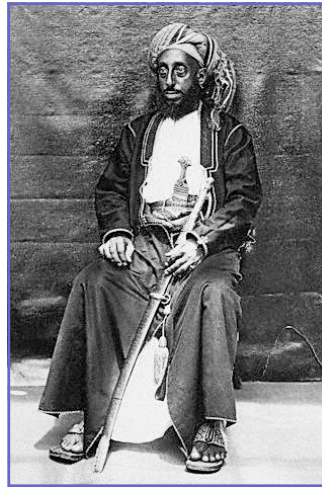
fringe have always been with us out here in Africa.

This reader from Pretoria also says that Henry Morton Stanley was not a "pompous Englishman", as I describe him, but a brash American. This is a matter of splitting hairs. Stanley (born John Rowland, illegitimate outcome of a hasty fumble in the dark) was born in Wales and was brought up in an Oliver Twist-style workhouse there. When he was 17, he found himself a berth on a ship and worked his way across the Atlantic as a cabin boy, eventually ending up in New Orleans. It is here, on the threshold of adulthood, that he changes his name and took on his American identity.

But he had a magpie identity all his life. He was American when it suited him, but also famously became an agent for King Leopold of the Belgians, in whose name he mapped out and founded the sprawling, murderous Congo Free State. In later years he retired to England and became an MP. So he died a pukka English wallah, after all.

Whatever the case, Livingstone and Stanley were undoubtedly the forerunners of the European imperial thrust into Africa. Make no mistake, African leaders put up a fierce resistance. But it was technology that was bound to finally win the day. Technology, perfidious politics, mumbo jumbo, smoke and mirrors - these were the Livingstone-Stanley axis's stock in trade, against which the darkies had precious little defence.

What is interesting, reading deeper into the story, is that these cats were prepared to lie to everybody if the occasion demanded it. So Livingstone, on his sporadic visits to London, would give heart-rending accounts of the horrors of the

Sultan Barghash of Zanzibar

slave trade, emphasizing the evil role of the Arabs raiding deep into the continent. The name *Tippu Tip* would come up again and again as the Prime Evil at work among the hapless, helpless natives, capturing and selling thousands of them each year through the East African ports of Bagamoyo and Zanzibar.

Back on the ground, both Livingstone and Stanley had no compunction about calling on the assistance of the very same Tippu Tip when they needed it. Tippu escorted Livingstone on various journeys around Lake Tanganyika, saving his life more than once, and was instrumental in guiding Stanley through uncharted Central Africa on his mission to reach the Atlantic coast and chart the course of the mighty River Congo in the process.

So all is not as it seems. The school textbooks teach us to demonise certain characters and turn others into saints and idols. The truth of human intercourse and its intricate ebbs and flows falls through the cracks.

Tippu Tip was renowned as an Arab slave trader, but he was as black as your hat. His grandmother was a black African woman. His Arab and Swahili co-religionists never held this against him. Colour conscious-

ness was something that was brought into the picture by white Americans, fresh out of their land-clearing massacres of the Red Indians, and northern Europeans, anxious to find justification for an imperial agenda based on racial superiority.

For them, Tippu Tip was an enigma. But he was nevertheless indispensable. So here we have a black-skinned Arab slave trader trading in black slaves and white ivory.

For the benefit of a news-reading public back home, this Tippu Tip man was repeatedly demonised as being nothing more than a bloodthirsty Mohammedan trading in human flesh. For local consumption, it suited Tippu Tip to be a redeemer of another sort - someone who only captured and chained for sale the lowest of the low tribes, especially those with filed teeth, which indicated that they were cannibals.

When it suited them, the pious British missionary/explorers played along. Tippu Tip was almost as good as a white chap at times. But it was an extraordinary time. Nobody could have foreseen what was to come just a few years down the line. Queen Victoria was on her throne, and her unlicensed explorers out in the field had no hesitation in naming chunks of unsuspecting Negro real estate after her: Lake Victoria, Victoria Falls, and so on.

The Sultan of Zanzibar, on the other hand, thought he was in as strong a position as the Queen of England in his wide open fastness on the exotic spice island just off the East African mainland. A paradise without end. But it all fell apart in a matter of days.

Text John Matshikiza

JAKTEN PÅ NYA LÄKEMEDEL I NATUREN

För den som från barnsben fått lära sig att en professor ska vara disträ och gärna ha långt vitt skägg stod han plötsligt där travlarbrodern och professorn **Lars Bohlin** och såg oförskämt ungdomlig och välorienterad ut. Han skulle berätta om ett långt forskarliv inom botanikens landamärer, men han började med att harangera en annan travlare, professor emeritus Finn Sandberg, som varit Lars mentor under många år, och som han också tillägnade sitt intressanta föredrag. Det var inte att ta fel på känslan för den äldre i örtagården, om uttrycket tilläts. Lars arbetar vid institutionen för läkemedelskemi, avdelning farmakognosi, vid Uppsala universitet sedan 1991.

Vad är då farmakognosi? Ja kanske kan man beskriva det som läran om naturprodukter med användning som läkemedel, eller som utgångsmaterial vid framställning av läkemedel. Ämnet rymmer botanik, organisk kemi, biokemi och farmakologi.

Lars har haft sin befattning vid Uppsala universitet sedan 1991, men har dessutom hunnit med att tjänstgöra vid Stanfords uni-

Kvällens föredragshållare, professor Lars Bohlin

versitet, universitetet i Hawaii och Sunbor i Japan.

Jakten på läkemedel i naturen skulle det handla om, en redogörelse för hur växter använts i läkemedelssammanhang genom historien inledde föredraget.

Det skulle visa sig att det finns ämnen som kan användas till att stilla smärta, läka skador och åkommor, samt i övrigt underlätta livet på de mest oväntade platser. Inte minst i havet kan man göra spännande upptäckter. Och i det vi i vardagligt tal kallar vildmarken. Som t.ex. djungler.

Det gäller förstås för den icke i ämnet insatte, att när man får

sådana floder av information, som Lars Bohlin kunnigt och generöst strödde kring sig, inte tömma kunskapens bägare i botten alltför hastigt. Då kan det gå som för Sokrates, som Lars nämnde, som tömde en bägare med dekokt - innehållande odört - och lade sig ned för att invänta förlamningen som skulle leda till döden. Se där ett exempel på vad naturen tillhandahåller! Inte förrän på 1800-talet kom man fram till att ämnet coniine var en lömsk skurk i förgiftningsdramat.

Odörten skulle också orsaka konstnären Vincent van Gogh besvär genom hans bruk/missbruk av absint, som innehåller denna försätliga växt. Här påminde föredragshållaren om thujonemolekylen. Då talade han om ämnen som har en sinnesförändrande inverkan.

1962 var Lars ute på sin första resa med Finn Sandberg i Kongo för att samla in växter. I dessa trakter skjuter man apor och fåglar med gift struket på pilarna. Pilgift - curare - används dessutom som bedövningsmedel vid operationer på sjukhus, så gränsen mellan livräddande effekt och dödande kan vara härfin. Det intressanta är förstås hur ursprungsbefolkningen hittar dessa gifter i naturen. Det är en del av de olika expeditionernas uppgift att ta reda på.

(Forts. på sidan 12)

Professor Finn Sandberg som under flera år varit Lars Bohlins förebild och mentor.

INTE MINST
I HAVET KAN
MAN GÖRA
SPÄNNANDE
UPPTÄCKTER.

Insamlingen försöker även kartlägga kunskapen om hur lokalbefolkningen använder olika substanser

Förståelsen av marina organismer är ett av de mest spännande områdena.

Artisterna Hasse Burman och Björn Lundqvist (Johnny Lonn) tar sig en drink i baren

Olof Morander och Bengt Engvall ser fram emot kvällens årsmöte och föredrag.

Lars Bohlin på jakt efter havets hemligheter

En hyllning till kininets upptäckare. En upptäckt som också gjordes i naturen

Lars Wesslau och Anders Björck

JAKTEN PÅ NYA LÄKEMEDEL I NATUREN

Lars återkom till professor emeritus Finn Sandberg, som 1954-86 innehade samma tjänst som Lars har nu mellan Lars menade att med Finn Sandberg kom ett paradigmskifte.

1975 befann sig Lars, Wenche Rolfsen och Finn Sandberg i Östafrika får att samla in strykninarter. Och man testade pilgifter på råttor. Exkursionerna fortsatte med Finn på Sri Lanka 1977.

Det finns naturrelaterade produkter och syntetiska inom läkemedelsforskningen. Och ett mellanskikt: idén kommer från naturen men produkten framställs syntetiskt. I samtliga fall är alltså naturen på ett eller annat sätt ursprunget.

Ett problem är förstas att det är väldigt dyrt att ta fram nya läkemedel. Det gör att läkemedelsföretagen slås ihop.

Molekyler spelar en stor roll inom farmakognosin och det är fotosyntesen som är grunden för alla molekyler. Att det finns gamla huskurer som fungerar gav Lars exempel på när han nämnde digitalis. En del kände till deras användningsområde som hjärtmedicin, men att det skulle kunna bota vattusot var säkert en nyhet för många.

Något överraskande visade Lars en bild på en orm och talade om att man ur dess gift kunde utvinna blodtryckssänkande ämnen. Om er ormskyende referent fattade det hela rätt handlade det om trepotider. När en huggorm biter sjunker blodtrycket, fortsatte Lars. Den kan alltså vara till hjälp i vissa stunder att bli ormbiten. När det gäller malaria handlar det om en kombiverkan från preparaten. Läkemedel kommer och går och det behövs nya hela tiden, berättade Lars Bohlin. Behoven ändras och nya uppstår.

1993 var det dags för en ny exkursion då Lars och hans medarbetare samlade in plantor

En av de kompisar som hjälper Lars att hitta nya molekyler.

i Kamerun. En härlig bild illustrerade utflykten. En cannabisstudie ledde fram till att man hittade molekylen anandamite, som lär kunna användas som antikräkmedel. Gingko bilobas blobalide hjälper till att motverka minnesstörningar.

Ginseng har en positiv inverkan på kroppen och johannesörten har en antidepressiv effekt. Och gillar man choklad ska man äta mörk choklad, menade Lars Bohlin. Det lär också inverka positivt på sinnelaget och välmåendet.

För den som tycker om att bada fanns det varningar; det finns ett dödligt sjögräs vid Hawaii. Det är egentligen ett koralldjur, men är oerhört giftigt. Det blir nog aldrig medicin, trodde Lars. I detta djur doppade Hawaiis invånare sina spjut när de blev på det humöret. Och sedan var fiendens dagar räknade. Men att plocka upp dessa djur var inte att rekommendera. När man försökt det i trakten brann labbet upp! Skrock eller inte. Så var det.

Schimpanser är föremål för något som kallas zoofarmakognosi. Genom att studera djuren och deras beteende har man hittat nya molekyler. Flygande hundar i Västra Samoa har också fångat Lars Bohlins intresse. Vid svenska västkusten har han fångat och studerat maneter. Man kan påverka djuren med

molekyler. Ger man lamm peptider blir de småväxta t ex. Och i solrosfrön, i apor och violer finns det något gemensamt i immunförsvaret. Är inte det fantastiskt?

Ett bekymmer är påväxt på t ex fartyg. För att slippa det malar man gärna med färger som innehåller ämnen som gör påväxt omöjlig, men samtidigt dödar det organismer i havet. Här konkurrerar två intressen.

Barrethin är ett ämne som har med tillbakabildande av nervsystemet att göra. Kanske kunde det vara något i kampen mot alzheimer också? Det är förresten en patentsökt molekyl! Jo, ni läste rätt; molekyler från naturen kan man ta patent på men inte substanser. Etnofarmakologi är en försummad kunskap, menade Lars. Det handlar om människans användning av växter.

På sluttampen av det imponerande föredraget fick vi veta att bakterier pratar med varandra.

Alla dessa studier syftar till en sak; att få fram läkemedel och annat som hjälper människan att överleva och hålla sig så frisk det går. Lyckligast är det om naturen kan vägleda forskaren som i sin tur kan förfinas produkten, eller fullt ut utnyttja dess potential.

Nu undrade förstas alla vad professorn med det ungdomliga utseende inmundig själv i läkemedelsväg eller liknande. "Omega 3 och multivitaminer", svarade han. Och så avslutade Lars med att säga: "Naturläkemedlen är en del av vår kost och framtidens läkemedel heter skräddarsydd mat!"

Det måste bli en meny som heter duga!

Noterat av Clas Göran Carlsson

ÅRSMÖTE PÅ SÄLLSKAPET

Under solenna former och i den klädsammaste av endräkter förrättade Travellers Clubs medlemmar sitt årsmöte i Sällskapets vackra lokaler.

Till ordförande för mötet valdes sittande ordföranden, Jan Mårtenson, och i den ordinarie styrelsesekreterarens frånvaro valdes Clas Göran Carlsson till sekreterare för årsmötet.

Att justera protokollet utsågs Göran Lundberg och Erik Reve-man.

Efter att dagordningen godkända redogjorde Per-Olof Myrén (klubbens motsvarighet till Radar i Mash, om ni minns honom) för de möten vi haft, samt föredrog på ett eminent sätt de siffror som utgör klubbens ekonomiska historia för den närmast förflutna tiden, närmare bestämt det gångna räkenskaps-

Klubbmästare Claes Lindberger kämpar hårt för att få medlemmarna att lämna sina drinkar och infinna sig till årsmötet

året. Detta gjorde herr Myrén med sådan framgång att revisorn, Jarl Wennerholm, efter sitt inlägg tillade "Det är ett nöje att vara revisor i en klubb med så välskött ekonomi". Den observan-

Styrelse för Travellers Club

 <p>Ordförande Jan Mårtenson Kvarstår till 2007</p>	 <p>Klubbsekreterare Clas Göran Carlsson Omval till 2008</p>
 <p>Vice Ordförande Jonas Wahlström Kvarstår till 2007</p>	 <p>Styrelsesekreterare Anders Lindeen Omval till 2008</p>
 <p>Vice Ordförande Per Wrämner Omval till 2008</p>	 <p>Skattmästare Per-Olof Myrén Kvarstår till 2007</p>
 <p>Klubbmästare Claes Lindberger Omval till 2008</p>	 <p>Ledamot Jan Hartzell Kvarstår till 2007</p>
 <p>Ledamot Fred Goldberg Kvarstår till 2007</p>	 <p>Ledamot Erik Linder-Aronsson Kvarstår till 2007</p>
 <p>Ledamot Folke U. Persson Omval till 2008</p>	

te kunde i samma ögonblick notera ett drag av belåtenhet hos herr Myrén som icke stod efter det drag av lättnad som kunde skönjas hos övriga styrelsemedlemmar. Och ansvarsfriheten regnade som manna från himlen över styrelsen, en följd av bl.a. det nyss nämnda arbetet och årsmötets klarsynta godhet.

Förrättandet av val av styrelse, invalsnämnd, valberedning och revisorer utföll som kan ses här intill. Det hjälpte inte att herr Myrén försett de föreslag-

na funktionärerna med s.k. porträtt i samband med presentationen. Stoiskt betraktade årsmötets deltagare, härdade under de mest vädliga resor, de signalementliknande bilderna av de till förtroendeuppdrag i klubben föreslagna kamraterna, utan att rygga tillbaka. Det väckte beundran, åtminstone hos undertecknad som besökt Madame Tussauds vaxkabinett i London.

(Forts. på sidan 14)

Per Wesslau tillsammans med klubbens revisor Jarl Wennerholm.

**DET ÄR ETT
NÖJE ATT
VARA
REVISOR I EN
KLUBB MED
SÅ VÄLSKÖTT
EKONOMI**

Göran Lundberg och Lars Hambræus ser lite oroliga ut när ordförande Jan Mårtenson klubbar beslut med "mandräparen".

Den nyvalde vice klubbmästaren Göran Gaestadius tycker att det är roligt med pengar, men Claes Lindberger håller ett vakande öga.

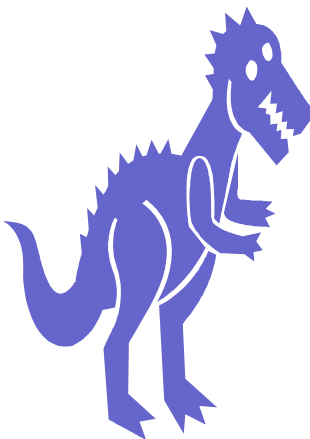
<p style="text-align: center;">Travellers Club - Revisorer</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"> <p>Revisor Jarl Wennerholm Omval till 2007</p> </td> <td style="width: 50%;"> <p>Revisor Sten Ridderlöf Omval till 2007</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>Revisorsuppleant Jan Minholm Omval till 2007</p> </td> <td> <p>Revisorsuppleant Nils Magnus Löbenius Omval till 2007</p> </td> </tr> </table>	 <p>Revisor Jarl Wennerholm Omval till 2007</p>	 <p>Revisor Sten Ridderlöf Omval till 2007</p>	 <p>Revisorsuppleant Jan Minholm Omval till 2007</p>	 <p>Revisorsuppleant Nils Magnus Löbenius Omval till 2007</p>	<p style="text-align: center;">Travellers Club - Invalsnämnd</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"> <p>Ordförande Göran Lundberg Omval till 2008</p> </td> <td style="width: 50%;"> <p>Ledamot Curt Sjernlöf Omval till 2008</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>Ledamot Arne O. Olsson Kvarstår till 2007</p> </td> <td> <p>Ledamot Anders Åberg Kvarstår till 2007</p> </td> </tr> </table>	 <p>Ordförande Göran Lundberg Omval till 2008</p>	 <p>Ledamot Curt Sjernlöf Omval till 2008</p>	 <p>Ledamot Arne O. Olsson Kvarstår till 2007</p>	 <p>Ledamot Anders Åberg Kvarstår till 2007</p>
 <p>Revisor Jarl Wennerholm Omval till 2007</p>	 <p>Revisor Sten Ridderlöf Omval till 2007</p>								
 <p>Revisorsuppleant Jan Minholm Omval till 2007</p>	 <p>Revisorsuppleant Nils Magnus Löbenius Omval till 2007</p>								
 <p>Ordförande Göran Lundberg Omval till 2008</p>	 <p>Ledamot Curt Sjernlöf Omval till 2008</p>								
 <p>Ledamot Arne O. Olsson Kvarstår till 2007</p>	 <p>Ledamot Anders Åberg Kvarstår till 2007</p>								

Hans Welinder och Per Wranner

Med en sådan klubba går det mesta såsom styrelsen planerat.

ÅRSMÖTE PÅ SÄLLSKAPET

Programkommittén		Valberedning	
 Ordförande Claes Lindberger	 Vice Ordförande Göran Gaestadius	 Sammankallande Clas Göran Carlsson	 Ledamot Peter Forsman
 Ledamot Clas Göran Carlsson	 Ledamot Per-Olof Myrén	 Ledamot Göran Gaestadius	 Ledamot Jan Wirgin
 Adj. Ledamot Anders Åberg	 Adj. Ledamot Gunnar Andersson	 Suppleant Gunnar Andersson	 Suppleant Eric von Rosen

Årsmötet beslöt att behålla såväl inträdes- som årsavgift inakt och inga motioner hade inkommit. Ordföranden redogjorde också för våra på Etnografiska museet deponerade samlingars väl och ve. I 28 år har samlingarna funnits där och de upptar en imponerande volym på museet. De kräver tillförlitlig förvaring. Efter samråd med styrelsen för museet syns

en donation vara den bästa lösningen, men något beslut har inte fattats. Det blir nu ett uppdrag för kommittén för samlingarna, att arbeta fram eventuella alternativ till en donation, och styrelsen att inom rimlig tid fatta ett beslut i medlemmarnas anda och för samlingarnas bästa.

Klubbens medlemmar fick också information om den pla-

nerade Indienresan av medlemmen och researrangören Ivar Blomberg.

Efter årsmötets avslutande samlades bröderna i baren för en bensträckare inför kommande föredrag och middag.

Noterat av Clas Göran Carlsson

KÖTTÄTARJÄTTE FUNNEN

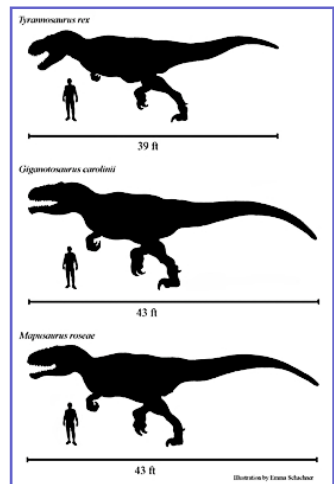
Argentinska och kanadensiska vetenskapsmän har i södra Argentina upptäckt alla tiders förmodligen största köttätande dinosaurier. Den kallas för *Mapusaurus roseae* och kunde bli upp till 12,5 meter hög. Det är i så fall större än både *Tyrannosaurus rex* och *Gigantosaurus*.

Särskilt intressant med det gjorda fyndet är att man på ett och samma ställe påträffat benknötar av hundratals dinosaurier. "Det tyder på att djuret levde i grupper", säger Rodolfo Coria från Carmen Funes paleontologiska museum i staden Plaza Huinca i Patagonien. Det är han som tillsammans med Philip Currie, verksam vid universitetet i Alberta i Edmonton,

Canada, som gjort upptäckten. De nu offentliggjorda fynden gjordes redan 1995, men det är först på senare tid som forskarna blivit säkra på att det rörde sig om en helt ny dinosaurieart.

Mapusaurus roseae hade de längsta skenben som man någonsin påträffat hos en köttätande dinosaurie. Formen och storleken på benen visar att *Mapusaurus roseae* var en så kallad teropod, och ganska nära släkt med både *Tyrannosaurus rex* och den nyligen funna *Gigantosaurus carolinii*. Vidare hade den vad forskarna beskriver som "häftigt skulpterade ansiktsdrag". Med sina rakbladsskarpa tänder kunde den rå på den hittills största kända dinosaurien – den 40 meter långa och 100 ton tunga *Argentinosaurus*. Bägge dessa dinosaurier levde för cirka 100 miljoner år sedan.

Källa: Geodiversitas

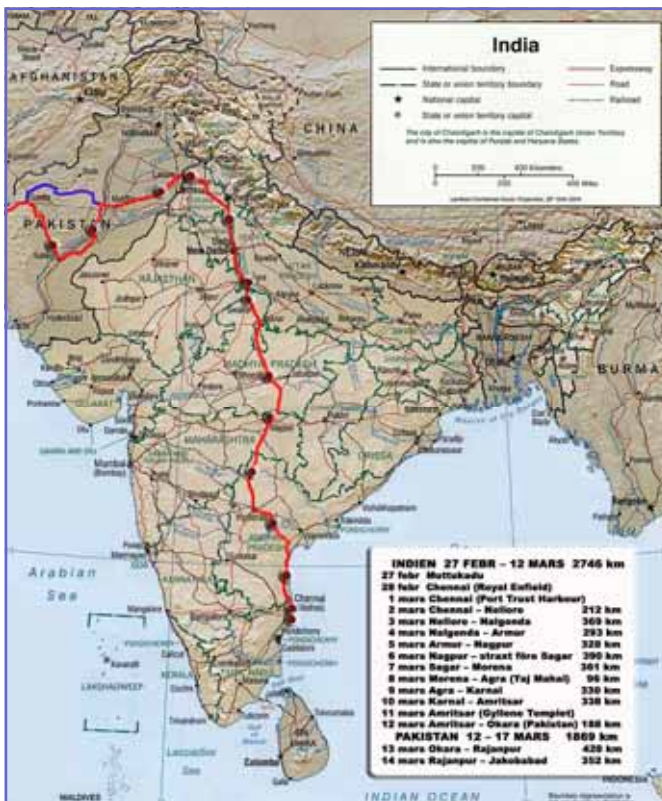
FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Vår travlarbroder **Helge Backlund** gjorde under våren 2005 en minst sagt ovanlig resa, men väl så travlarmässig, då ha tillsammans med några likasinnade åkte motorcykel från Indien till Sverige. Inte på vilken motorcykel som helst, utan på en Royal Enfield!

Under två veckor i november 2003 deltog Helge i en arrangerad äventyrsresa på motorcykel i nordöstra Indien, Sikkim det lilla f.d. kungadömet, numera en delstat i Indien, som ligger norr om Kolkata (f.d. Calcutta), söder om Tibet mellan Nepal och Butan. Motorcyklarna var de i Chennai (f.d. Madras) tillverkade Royal Enfield. Resan arrangerades av Himalayan Bike Tours [www.hbt.se] och leddes av **Roger Lenngren**.

Under resan pratades det om framtida äventyr, där Roger yttrade något om att han funderade på att köpa Royal Enfield motorcykel i Indien och köra hem till Sverige med den. Helge hängde på direkt: "Detta ställer jag upp på om det blir av". Lars Nordberg, medresenär i Sikkim, uttryckte detsamma.

Tiden gick, och tyvärr hade indiska myndigheter sedan något år förbjudit indiskregistrerade fordon att exporteras. Roger hade dock funderingar på att köpa dessa i Nepal och därifrån köra till Sverige. Detta

skulle dock bli ganska omständligt. Under tiden hade flera intresserade äventyrare visat intresse för att delta. Ett krav var att vi alla skulle ha samma typ av motorcykel, en som vi själva kunde serva och reparera och valet var givetvis då den 50-talsmässiga Royal Enfield. Dessa fanns att köpa splittr nya hos generalagenten i Sverige.

Roger hade nu samlat ett gäng bestående av elva personer, varav ett gift par som skulle åka på samma motorcykel, dvs. Inger

och Kenneth Helin. Gruppen bestod alltså av tio ekipage.

Tio Royal Enfield motorcyklar inhandlades under sommaren 2004, 500 cc med 22 hkr och var med två undantag försedda med elstart. Dessa skulle levereras till Västerås hamn i början av januari 2005 för vidare transport till Mumbai (f.d. Bombay), som skulle vara resans utgångspunkt. Innan dess skulle motorcyklarna såväl som Enfieldpiloterna vara väl inkörda (ca 100 mil).

Nu anlätades samma speditör som skeppade motorcyklarna från fabriken i Chennai till Sverige. Kanske var direktiven till speditören något oklar, i vilket fall som helst skickade speditören alla tio motorcyklarna tillbaks till Chennai, som ligger på andra sidan Indien och längre söderut, ca 150 mil längre bort. Detta upptäckte Roger som åkte ner några dagar före oss andra till Mumbai för att arrangera med mutor och dylikt så att det skulle gå smidigt när res-

(Forts. på sidan 16)

Civilingenjör **Helge Backlund** invaldes i Travellers Club 2002. Har gjort många resor i Asien, Afrika, Syd- och Nordamerika. Reser gärna under primitiva förhållanden utanför turistmålen och gärna med motorcykel.

HAN FUNDERADE PÅ ATT KÖPA ROYAL ENFIELD MOTORCYKEL I INDIEN OCH KÖRA HEM TILL SVERIGE

Helge redo för avresa till Indien med hela packningen

The Enfield Manufacturing Co. Ltd. började tillverka cyklar 1892 i Redditch i England. 1899 adderades Royal till namnet. Som trademark användes "Made Like a Gun". Till en början tillverkade några bilar, men 1909 tillverkades en liten motorcykel med 2 ¼ Hp V-twin motor.

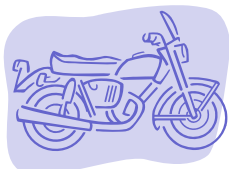
1932 döptes en modell till "Bullet" som hade en encylindrig fyrtaktsmotor. 1939 årsmodell av Bullet hade en 350 cc med kickstart. 1948 kom Bullet i en 500 cc variant som hade för den tiden otroliga 25 hästkrafter. Denna producerades fram till 1958.

1948 introducerades 350 cc Bullet i Indien, då Madras Motors vann en order från indiska armén. Till en början levererades byggsatser till Madras (nuvarande Chennai) som monterades av Madras Motor Company. Under de följande trettio åren förblev modellen oförändrad. Indiska armén insisterade på att produktionen skulle förbli i Indien och utökas, då behovet var så stort att fabriken i England inte kunde leverera.

1970 var Enfield India ett företag med egna och självständiga rättigheter gentemot ursprunget i England. Under 70-talet dukade den engelska motorcykelindustrin under då japanska motorcyklar invaderade världen. De japanska hade en oöverträffad driftsäkerhet och kunde köras långa sträckor utan att verktyg och reservdelar behövde medtas.

Den indiska Enfielden modifierades och moderniserades något. 1994 köpte fabriken i Chennai rättigheterna till namnet **Royal Enfield**.

Under 2000-talet modifierades Bulleten ytterligare. Nu kunde den köpas med el-start och femväxlad låda samt med fotväxel och fotbroms på rätt "centraleuropeisk" sida.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

ten av gänget kom ner. Roger som halvårsvis bor i norra Indien i Siliguri, varifrån han utgår med sina Sikkim-turer per motorcykel, skulle dessutom få sällskap av sin indiska flickvän Suzanne.

Vi som deltog var från 40 upp till 63 år med en snittålder på ca 57. Förutom passagerarna Inger och Suzanne var alla grabbar eller egentligen gubbar. Suzanne deltog dock bara i Indien, då hon som indisk medborgare inte kunde få inresevisum till Pakistan.

Här följer **Inger Helins** dagboksanteckningar från en minst sagt ovanlig resa. Anteckningarna har kompletterats av **Helge Backlund**.

Söndag 27/2: [Chennai] Samtliga deltagare träffades på Arlanda vid 6-tiden för att med Aeroflot flyga till Mumbai via Moskva. Från Mumbai flög vi vidare med inrikesflyg. Mentalt förberedda, men mycket trötta efter en lång flygresa, kom vi till Chennai på Indiens östkust.

Roger och Suzanne mötte oss mc-åkare på flygplatsen. Vi åkte med minibuss till resans första hotell, ett lyxigt ställe vid Indiska Oceanen i Muttukadu, två mil söder om Chennai. När vi kommit tillrätta på rummen och vilat en stund, träffades vi runt middagsbordet. Här serverades en god indisk buffé. Det var varmt i luften och ett svalkande bad i havet gjorde gott. Svalkande, vattnet var nog minst 27 grader! Innan dagen var slut planerade vi de första dagarnas körning.

Måndag 28/2: [Chennai] Vi lämnade hotellet MGM Beach Resorts på morgonen efter en stadig frukostbuffé. Med minibuss gick färden till Chennai Palace, som ligger inne i Chennai närheten av hamnen, där vi ska hämta våra motorcyklar. Palace antyder ett flott hotell, så var det dock inte.

Trots att alla våra papper var i

I väntan på anslutningsflyg på Mumbais flygplats

ordning, blev vi tvungna att betala "mutor" för att få ut motorcyklarna från hamnen. Dessa mutor var en hamnavgift som verkade vara helt godtycklig och säkerligen inte officiell. "Hamnmyndigheten" ville från början ha 15000 Rs (2430 SEK) per motorcykel i avgift, men efter förhandlingar i ett par sega timmar fick vi ner "avgiften" till 1460 kronor per motorcykel. Hade vi inte anlitat en agent skulle det ha kostat mycket mer. Tilläggas skall att transporten från Västerås till Chennai kostade 2050 kronor!

Hungriga gick vi till en enkel restaurang och åt en god lunch. Sen for vi med tucktuck taxi genom en kaotisk trafik. Fartvinden fläktade skönt i värmen. Solen sken i diset. Vi var på väg till Royal Enfield fabriken, som ligger vid havet i norra änden av Chennai. Här syntes tydliga spår av tsunamin, som drog in annandag jul två månader tidigare. Mangrann uppställning av

hela företagsledningen som var mycket förundrade och imponerade av vårt projekt. Man arrangerade för reportage i den lokala dagstidningen med drygt en miljon i daglig upplaga! Fotografering skulle ske vid dagen för vår avfärd. Efter information om företaget genomfördes rundvandring i fabriken. Alla fick en T-shirt med broderat Royal Enfieldmärke.

Därefter handlade vi reservdelar inför vårt äventyr hem till Sverige. Tucktuckförarna, som väntat på oss och körde oss tillbaka till hotellet i virrvarret. Där trängdes vi med buckliga taxibilar, bussar, rikshor och folk som kryssade sig över gatorna. Mitt i allt stod en ko med sin lugna blick. Långt efter att mörkret hade lagt sig över staden, åt vi middag på lunchrestaurangen. Under promenaden tillbaka till hotellet, såg vi familjer som sov på mattor och kartongpapper under bar himmel. En rätta kilade runt dem

"Lill-Kenneth" har just badat i Indiska Oceanen

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Med Indiska Oceanen i bakgrunden är motorcyklarna redo att påbörja resan mot Sverige

Tisdag 1/3: [Chennai] Klockan åtta möttes vi på hotelltrappan för att tillsammans gå och få i oss lite frukost. Gatufamiljerna började vakna till. Undrar vad de får att stoppa i magen. Vi åt nybakat bröd, stekta ägg och drack te och vatten. Fläkarna i taket susade runt i luften, så att det blev mindre kvavt.

Efter en lunch var det dags att teckna en extra försäkring på motorcyklarna för tiden här i Indien. Sedan skulle våra Royal Enfields hämtas i hamnen. För att komma in på området krävdes ett särskilt tillstånd, inpasseringsvisum. Det kunde bara ägarna till tullvarorna få. Här behövdes en stor portion tålmod. En tullinspektör skulle kolla ramnumren på hojarna. Vi måste öppna alla 10 lådor och sedan spika ihop de igen. Nästa steg blev att få lådorna till hotellet. Det lovades att det skulle ske med lastbil senast 20.00.

Under tiden tog några av oss en tur till Marina Beach, en 10-minutersfärd med tucktucktaxi, till en kostnad av 30 rupies (6 kr). Väl framme promenerade vi ner på stranden, där tsunamin två månader tidigare hade vält in och dödat ca 2000 människor. De enda spår av katastrofen som syntes här, var ett vattennivåstreck på ett hus långt upp på stranden och förvridda buskar. Folk flanerade stilla omkring i sanden. En del satt på filt och fikade, medan andra åt lite vid grillstånden. Våra halsar blivit kruttorra och vi kostade

på oss var sin flaska vatten. Solen kändes het. Två sömniga tucktuckförare körde oss tillbaka till hotellet, men inte helt utan problem. De hittade dåligt, körde fel i en rondell och verkade vara osäkra. Då dök två män upp på en motorcykel och hjälpte våra förare att komma rätt. De visade vägen ända fram.

På kvällen gick vi till ett gatukök ett stenkast från hotellet. Vi åt tandoorikyckling med kalgryta till. Smakrikt och gott!

Roger hade fullt upp med telefonsamtal. Han och agenten, som skötte om överlämnandet av våra motorcyklar, kom inte överens. Fel leveransplats tyckte agenten, polisen skulle inte godkänna den o.s.v. Klockan hann bli halv ett på natten innan lastbilen kom med lådorna. Avlastning och montering av motorcyklarna gjordes i mörkret. Då kom ficklampan väl till pass. Poliser hade tillkallats av den sure agenten. De höll uppsikt tills motorcyklarna stod uppställda och var körklara, utan tjafs. Halv fyra på morgonen kunde vi alla krypa i säng.

Onsdag 2/3: [Chennai-Nellore 20 mi] Vi fick sovmorgon. Efter frukost på samma ställe som igår, tankade vi motorcyklarna. Innan vi kunde börja vår långa resa skulle vi fotograferas för en artikel i lokaltidningen. Royal Enfield fabriken personal, som gillade vårt resesätt ordnade det. Mitt på dagen kom vi iväg.

Första stoppet gjorde vi efter 68 km i en liten by, där vi snabbt fick en folksamling av trevligt nyfikna indier runt om oss. I värmen behövdes läsk och vatten. Här lagade vi den första punkteringen.

Vi fortsatte på en motorväg. En lastbil mötte oss i vår körriktning. Solen gick ner innan vi kom fram till Nellore. Becksvart hann det bli och vi bestämde oss för att undvika mörker i fortsättningen. Bra hotellrum där även vattnet fungerade och lyxiga lakan för speciella gäster fick vi. Fönsterrutan i badrummet hade tydligen skänkts till bättre behövande, men det gick bra ändå. Målgångsöl och kryddig kyckling blev det på en mörk restaurang som snarare verkade vara nattklubb.

Torsdag 3/3: [Nellore-Nalgonda 37 mi] Strax efter sex kom vi iväg. Myggorna hade under natten varit i full aktivitet, även Hasse var angripen av de små odjuret. När vi kört en bit, såg vi solen stiga upp, röd och grann.

Motorcyklar i fel körriktning är inte ovanliga här. Frukoststoppet kom vid niotiden. Då åt vi goda stekta ägg, kokt grönsaksröra och nygräddade nan och te därtill. Vatten i stora mängder går åt varje dag. Solen sken på oss och i skuggan mätte temperaturen 35 grader. Efter en stunds körning tog vi en rast där en fruktförsäljning fanns med läskande meloner, vindruvor och bananer.

Den fyrfiliga trafikleden, som vi sedan fortsatte på, var ganska slät och fin. Där körde mest lastbilar, ofta hårt överviktiga, bussar och lätta motorcyklar. Tror inte jag har sett privatbilar på länge, men däremot oxar med vagnar efter sig och vallade getter och kor.

(Forts. på sidan 18)

Efter tsunamin

Besök på Royal Enfield fabriken

Redan kört i en timme, 50 km. I närheten av Kavali

KLOCKAN
HANN BLI
HALV ETT PÅ
NATTEN
INNAN
LASTBILEN
KOM MED
LÅDORNA.

Snabblunch

DRIVING IS
A PLEASURE
WHEN
SAFETY IS
A
TREASURE

Kort paus nära Jamb

Familjer på kameler

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Vi avslutade körningen vid femtiden. Efter en stunds vila och en skön dusch åkte vi tucktuck till en restaurang. Där åt vi soppa och en kryddig nudelblandning och gott indiskt öl att dricka, Kingfisher. Hotellrummet var lite soligt, men kostade bara ca 60 kronor.

Fredag 4/3: [Nalgonda-Armur 29 mil] Vi startade klockan 6.00 efter en myggfri natt. Bröd, god omelett med lök i och te till frukost åt vi efter några timmars körning. Idag passerade vi en storstad, Hyderabad. Där var trafiken något chockartad. Roger, som körde först, tvingades stanna flera gånger för att samla upp oss i röran och trängseln. Kenneth fick problem med överhettad koppling, slirat för mycket? Vi drack härligt läskande fruktjuice vid ett gatustånd efter en hopsamling, där Birgers gasvajer gick av. Stor folksamling med alltför många hjälpande händer. När vi äntligen kom ut ur staden åt vi lunch. Det hade tagit oss 6 timmar att köra de 12 första milen.

På eftermiddagen körde vi på en hårt trafikerad landsväg. Vi stannade för att dricka vatten i den tryckande värmen och sträcka på benen. Ett punkteringsstopp blev det också. Apor vid vägkanten kollade in oss.

Ett enkelt hotell med ett stort trapphus fick det bli ikväll, ståtoa och ingen dusch, till en kostnad av 240 rupies (ca 40 kr). Rostad kyckling, snacks och öl serverades på takaltanen. Vi hade tänkt skicka några email ikväll, men orkade inte leta rätt på ett Internet kafé. Det får ordnas imorgon.

Lördag 5/3: [Armur-Nagpur 33 mil] Som vanligt kom vi iväg tidigt. Då kommer vi en bit, innan det blir varmt och därmed svettigt. Längs landsvägen brukar det finnas små primitiva "uteserveringar". På lämpligt ställe stannade vi för frukost. Alltid när vi stannade samlades

Byte av gasvajer drar alltid publik och frivilliga

snabbt nyfikna i alla åldrar runt oss. Vi vande oss dock snabbt vid detta fenomen och trivdes med detta. Folk var alltid vänliga och frågade oss varifrån vi kom och vart vi skulle. Sweden? Schweiz? Sudan?

Dagens körning gick över slättland och berg. Apor satt vid vägkanterna. Fattigt folk bor i hyddor gjorda av palmblad med trä eller lerstomme. Vid sidan om vägen fanns ett mindre ökenområde, där en kamelkaravan dök upp. Uppe på kamelryggarna syntes småbarn i en typ av kojstallningar.

I staden Nagpur kunde vi läsa på en vägskylt "Driving is a pleasure when safety is a treasure". Kenneth tycker att trafiken är rolig här och hans sätt att köra, gör att jag känner mig trygg.

Här hittade vi ett bra hotell med swimmingpool. Kenneth åkte till en verkstad för att få vårt kedjeskydd svetsat, vars fäste vibrerat sönder. Det kostade 10 rupies. Hasse som hade väl tung packning på pakethållaren måste svetsa ihop sina bakre ramar. Hotellet som var en typ av restort hotell ute på landsbygden hade swimmingpool, som vi använde flitigt.

Middagen ute i trädgården serverades på kvällen och vi fick en fantastisk upppassning. Vi var deras enda gäster för kvällen. Sång och musik hade vi intill bordet. Luften kändes ljum och skön.

Söndag 6/3: [Nagpur-Saugor 39 mil] Start klockan 6.00. Vi åkte genom skitiga byar, med fattig bebyggelse. Sedan började

Bomullstransport

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Hasses tur att få punktering

vägen slingra sig uppför berg och genom skogar. Ganska stora apor kom fram för att titta på oss, men hoppade snabbt tillbaka bakom träden, då vi ville fotografera. Den skönt kurviga vägen i det kuperade torra landskapet övergick till en smal gropig väg.

Vi började bli hungriga, men hittade ingenstans att äta. I en liten by stannade vi. Där handlade vi kex och läsk. Som vanligt samlades fort barn och vuxna runt om oss. I dessa trakter syns säkert aldrig annars turister och definitivt inte körande på 10 motorcyklar. Kenneth N. har en karta på ena packväskan, där vår färdväg är utmärkt. Med hjälp av den är det enkelt att visa vad vi håller på med, när språket inte räcker till. Jag försökte ta en bild på en överfylld sockerbetslast och sprang baklänges. Barnen skrattade och föraren till lastbilen stannade och gav mig en sockerbeta, som jag ivrigt bet i.

Vi kom iväg när dagens punktering var lagad och fick en sen lunch i en byrestaurang. Regnet började ösa ner och vi tog på oss regnkläderna. Det blev en liten skur, men vägen var gropig och det började skymma. Två hotellrum delade vi på, men alla fick inte sängplatser utan fick sova på madrasser på golvet. Här såg Suzanne en mus springa ut ur dörröppningen. I

väntan på maten satt vi och tittade på blixtrar och regn.

Måndag 7/3: [*Saugor-Morena 36 mil*] Efter en stunds körning denna morgon, måste vi sätta på oss regnställen. Vi körde genom några större samhällen med dålig luft. Vägarna var mindre gropiga än igår, då bakramen på vår motorcykel gick av på två ställen. Limpan vickade bakåt och lutade mot bakskärmen. Vi har provisoriskt flyttat stora, svarta väskan till tanken, för att få bättre viktfordelning och Kenneth N. fick ta vår gråa väska. Ikväll ska ramen förstärkas.

Rast fick vi vid en mindre flod. I solskenet hoppade grabbarna i det svalkande vattnet. Luften är inte lika het som i förra veckan, men varm så det räcker. Lite senare tog vi en paus vid en tegelstenstillverkning, där åsnor bar teglet. Målgångsöl på hotellet. Vi har mycket trevligt tillsammans.

Tisdag 8/3: [*Morena-Agra 8 mil*] Före frukost hann Kenneth plocka isär sin Royal Enfield och har fått ramen svetsad. Vi kom iväg senare än vanligt och stannade för en titt på ett vilt ökenområde som hade eroderats till massor av "erkerade" lerpelare. Där fanns en gammal religiös fästning och ett litet tempel, där man sjöng och spelade.

Mitt på dagen kom vi fram till

Agra, där vi besökte Taj Mahal, vackert vitskimrande i solskenet. Det byggdes på 1600-talet och är ett av jordens 7 underverk. Sedan for vi runt och letade hotell långt från turistkvartieren. Lars-Eric, Kenneth N., Kenneth och jag tog en promenad i staden. På hustaken skuttade apor omkring. Bortvillade på bakgatorna började vi leta oss tillbaka. Det blev en tur på riksha och två långa tucktuckresor, innan vi hamnade på rätt ställe igen. Då hade dessutom Roger med hotellpersonal fått rycka ut. När vi frågar indier om de hittar vägen, får man lätt uppfattningen att de vet, men då indier är av hjälpsam natur och är måna om att hjälpa till chansar de vilt. Alltid när vi frågar efter vägen brukar vi fråga minst tre gånger med några meters mellanrum. Ofta pekar de åt helt olika riktningar. Pekar två av tre åt samma håll, brukar vi välja detta och kommer då ibland rätt.

Onsdag 9/3: [*Agra-Karnal 33 mil*] Vi körde genom ett jordbrukslandskap, grönare än förut. Motorledsinslag idag: Kamel med kärra, elefanter och överfulla lastbilar.

New Delhi klarade vi galant. Nu har vi lärt oss att hålla små avstånd mellan oss i stadernas kaotiska trafik. För att fånga medtrafikanternas uppmärksamhet använder vi flitigt signalhornen. Privatbilister börjar bli vanliga här.

Övernattning hittade vi i staden Karnal. Vi fortsätter sökandet efter ett Internet kafé, frågade oss fram och indierna pekade, en hit och en dit. Deras vänlighet är stor och snart fick vi skjuts på en liten motorcykel, både Kenneth och jag, till ett ställe där vi kunde e-posta. Skönt att få kontakt med våra nära och kära.

(Forts. på sidan 20)

Verktystillverkning

VÄGARNÄR VAR
MINDRE
GROPIGA ÄN
IGÅR ÄNDÅ
GICK
BAKRAMEN PÅ
VÅR
MOTORCYKEL
AV PÅ TVÅ
STÄLLEN.

Tegelstillverkning. Stenarna kostar 1 Rs styck.

Vi passerar ett elefantekipage

Inköp av meloner

Inne i Gyllene Templet tempelområde

VI DRACK ÖL.
I PAKISTAN OCH
IRAN FÅR VI
NÖJA OSS MED
LÄSK, EFTERSOM
DET ÄR
SPRITFÖRBUD
DÄR.

Pakistanska gränsstationen

Alla papper kontrolleras och vi erbjöds en "smidighetspremie" om 60 kr.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Torsdag 10/3: [Karnal-Amritsar 34 mil] Vi lämnade hotellet en kvart över sex och körde genom ett till synes bördigt jordbrukslandskap. Vi körde genom städerna Ambala och Jalandhar, där luften var tjock och min näsa blev svart inuti. Skräp ligger överallt på marken, både här och på landsbygden. På McDonalds åt vi en tidig lunch. Där blev det uppståndelse bland personalen då vi kom inkörandes på parkeringen. De ville bli fotograferade tillsammans med oss.

Fler privatbilster på vägarna gjorde att trafiken blev svårare att överblicka. Birger kunde inte väja för ett par sikher, som drog sina cyklar tvärs över motorvägen och klippte den ena cykelns bakhjul och andras framhjul. Sikherna och Birger föll i backen och uppstod ett visst tumult. Alla tre klarade sig lindrigt undan, men cyklarna blev förstörda. Birgers Royal Enfield fick små skrämor, kopplingshandtaget byttes till medhavd reservdel samt trasig skyddsjacka och byxa tejpades ihop med silvertjej. Inget blodvite uppstod. Tur att Birger hade skyddsstället på sig trots värmen.

Mer körning och sedan en bensträckarpaus där vi även åt läskande melonbitar. Vi fortsatte förbi industriområden och bostäder, som mer liknade tält än hus, jordbruk och blommande fruktträsodlingar.

När vi kom till Amritsar, hade vi kört 270 mil sedan starten. På lördag ska vi fortsätta över gränsen till Pakistan, men imorgon stannar vi på hotellet Astoria här i staden.

Sedan åkte Kenneth för att få bakramen bättre förstärkt med svetsning. Hela gänget sökte upp Royal Enfield-representanten i Amritsar för den obligatoriska 300 milsservicen. Dessutom skulle vi komplettera med ytterligare reservdelar. Den

Artikel i The Tribune

mest frekventa reservdelen verkar vara gasvajern, som alltsomoftast går av vid gas-handtaget. Det blev också oljebyte och byte av lameller, som nog blev brända när kopplingen gick varm i Hyderabad. Med material och arbete kostade det ca 100 kronor. Han köpte också en tankväska för ca 25 kronor. Janne bytte kolv och cylinder som farit illa och fört mycket oväsen. Royal Enfields representant i Amritsar hade blivit förvarnad om vår ankomst av fabriken i Chennai och hade kallat till sig journalister från delstatens dagstidning, The Tribune, som gjorde ett reportage som trycktes i tidningen dagen efter.

Innan dagen var slut åt vi middag med vår grupp. Vi drack öl. I Pakistan och Iran får vi nöja oss med läsk, eftersom det är spritförbud där.

Fredag 11/3: [Amritsar] Sovmorgon med frukost halv nio.

Vi åt lunch på en lyxig restaurang, där jättegod mat serverades.

The Tribune inhandlades och mycket riktigt var reportaget med. På eftermiddagen hämtade vi de nyservade motorcyklarna. Därefter samlades vi för

att åka till The Golden Temple. Det är sikhernas heligaste vallfartsplats och började byggas på 1500-talet. Innan vi fick gå in på tempelområdet, skulle skor av, fötterna tvättas och håret täckas med en sjal, även grabbarnas. Vi gick runt en damm och över en bro av marmor och där låg templet med sina guldglänsande väggar och kupol. I tempelområdet rådde en lugn och rofylld stämning. Inne i templet spelade och sjöng några sikhpräster. Egentligen var det fotoförbud inne i templet, men indier som inte måna om främlingen tillät Helge att ta ett foto.

Innan vi tog en tucktuck tillbaka, köpte jag en sjal, som jag ska använda i Pakistan och Iran, där mitt hår inte får synas helt. I mörkret såg jag nymännen ligande som en vagg. På kvällen hade vi en avskedsmiddag för Suzanne, som inte kunde få inresevisum till Pakistan, då hon är indisk medborgare. Fortfarande är det lite spännt mellan Indien och Pakistan. Suzanne flyger senare till Sverige.

Lördag 12/3: [Amritsar-Okara 18 mil] Efter frukost, som bestod av kokta ägg, rostad bröd, marmelad och te styrde vi mot Pakistan, ett par mil bort. Solen sken i morgondiset.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Gränsen öppnades klockan tio. Sedan skulle vi genom den indiska passkontrollen, därefter tullkontrollen med "Carnet de Passages en Douane", som är ett visum för motorcykeln. Packväskorna och all packning måste bäras in för kontroll. Vi körde några meter till passkontrollen i Pakistan, som följdes av granskning av carneten. Mellan gränserna var det en extra liten kontroll. För att övergången skulle gå snabbare ombads vi att betala 1000 Pakistanska Rupies ca 120 SEK i mutor. Vi prutade till hälften. Med blå himmel och sol, kom vi tre timmar senare in i Pakistan.

Vi körde mot Lahore, en storstad med 5 milj. inv. Luften var dammig av all lastbilstrafik, trots att vägen var asfalterad. Vi passerade små jordbruk vid sidan av vägen. Gröna parker och några lyxvillor pryddes staden. En hel del privatbilar finns här också. Sedan fortsatte vi mot Okara. På landsbygden syntes ett flertal textilfabriker.

Det blev middag med coca-cola som dryck. Kenneth och jag tilldelades ett stort rum med sittgrupp, toa och badkar. Varmvattnet räckte precis till mig.

Söndag 13/3: [Okara-Rajanpur 43 mil] På morgonen upptäcktes punktering på Lasses motorcykel, som reparerades inne i hotellets lobby.

På natten hade någon stulit en flaska T-sprit och en flaska motorolja ur Hasses ena packväska. Detta trots att hotellets gård där våra motorcyklar stod var låst med järngrindar. Trodde tjuven det var sprit?

Detta var enda gången något stals från oss, trots att vi ofta parkerade med full utrustning på hojarna under dagtid. Troligen är den sociala kontrollen i dessa samhällen är stark. Har någon några främmande grejor, så vet alla i samhället var dessa kommer ifrån!

Halv nio stannade vi för att äta frukost. Då hade Lars fått

sin andra punktering för dagen. Förbipasserande polispatrull blev nyfikna och kontrollerade att vi hade alla papper i ordning. Efter lagningen styrde vi mot Multan. Många tegelbruk längs vägen. Vi möter inte längre fordon i fel körriktning. Jämfört med Indien verkar polisen ha bättre koll av trafiken här i Pakistan.

I Multan stannade vi för att växla pengar. Mitt i trafikmyllret stod vi med våra 10 Royal Enfields. Medan vi tog sikte på en bank, kom en kamel med en stor och otyplig svarv lastad på en kärra. Vilken syn! Medan vi inväntade de som växlade pengar kommer en 30-årig man fram till Helge och vill att han ska förmedla ett budskap till världen utanför Pakistan, dvs. att amerikaner och engelsmän begär hemsckheter här i Pakistan. Är det möjligen en Al-Kaida? Han vill absolut växla e-postadresser, men fick ingen av Helge. Sedan vände vi alla samtidigt motorcyklarna och korsade trafiken. Det gick så lätt, när våra medtrafikanter snabbt släppte fram oss. Vi passerar över Indus.

Till Dera Ghazi Khan kom vi på eftermiddagen och tänkte leta upp ett hotell tidigt. Roger åkte iväg och rekognoserade efter något hotell. Kvinnorna var utstyrda med burkor, en del vita med spetsig topp på huvudet, andra svarta. När vi anlände till det hotell Roger hittat, hade personalen tillkallat Pakistans hemliga polis. Den hemliga skulle kolla alla våra papper, vilket pågick i nästan en timme. Den "riktiga" polisen anlände och även de skulle gå igenom alla papper. Vi påtalade att vi just under en timme förevisat alla våra papper. Men svaret blev att dessa var "the secret service" och stadens polis inte hade med dessa att göra. Vi informerades om att detta distrikt

(Forts. på sidan 22)

Cricketspelare i Okara

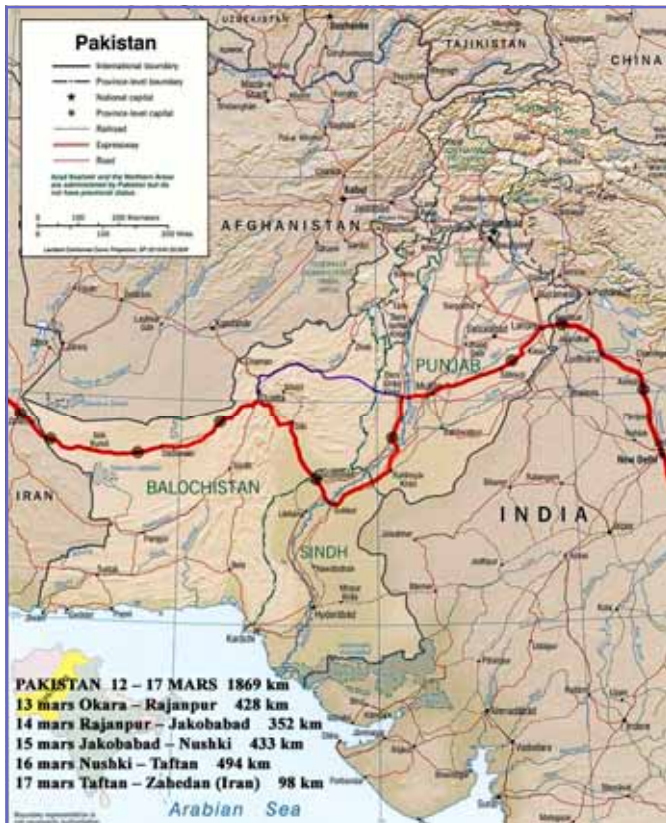

Polisen undrar vad som pågår när Lasse ånyo fått punktering

FÖR ATT ÖVERGÅNGEN SKULLE GÅ SNABBARE OMBADS VI ATT BETALA 1000 PAKISTANSKA RUPIES CA 120 SEK I MUTOR.

Kött styckas bakom matstället

Helge är hungrig!

VI INFORMERADES OM ATT DETTA DISTRIKT VAR FÖRBJUDET FÖR UTLÄNNINGAR OCH VÄGEN ÖVER BERGEN TILL STADEN QUETTA FICK VI ABSOLUT INTE TA.

Ormtjusare

Försäljare i Sibi

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

var förbjudet för utlänningar och vägen över bergen till staden Quetta fick vi absolut inte ta. Det finns banditer här omkring. Vad för banditer frågade vi! Banditer från Afghanistan, blev svaret. De var vänliga men bestämda. En poliseskort skulle ordnas. Tiden rann iväg. Vi ville komma iväg för att slippa mörkret. Till slut fick vi åka med två vaktande polisjeepar, en först och en sist. De var hårt beväpnade med automatgevär i högsta beredskap. Mörkret hade redan kommit över oss vid starten. Vi skulle eskorteras i 40 minuter! Men det blev 12 mil och fem timmar. Efter en knapp timme fick eskorten med polischefen i spetsen punktering. Ny eskort tillkallades och det blev några besvärliga timmar i trafiken och mörkret. Vägen var hårt trafikerad av lastbilar, som inte bländade av, gropar och trafikarbeten. En trasig lastbil spärrade vägen och som skydd för folket som reparerade i mörkret hade man lagt stora stenar runt lastbilen. Dessa synes naturligtvis inte i mörkret. Lillebror Hans körde på en av dessa stenar och körde omkull. En mötande lastbil var bara någon decimeter från att köra över hans huvud. Dessbättre gjorde han sig inte illa. Men efter detta intermezzo och chocken kördes det långsamt – långsamt i mörkret. Klockan hann bli elva, innan vi kom till hotellet i Rajanpur. Endast ett rum fanns att uppbringa. Sex av oss embarcerade i rummet. Helge slog upp sitt tält och resterade sov i ett utrymme på bakgården. Innan natten kom åt vi middag! Polisen vaktade oss.

Måndag 14/3: [Rajanpur-Jakobabad 35 mil] Vi fick inte börja åka förrän efter sju, då poliseskorten hämtade oss. På smågator körde vi ut ur staden och kom fram till ett ökenområde. Där blev det skumpig offroad-körning ett par, tre mil. När vi kom fram till en smal

I Multan har vi kört fel och får köra tillbaka en liten bit

bro över Indus med beläggning av lösa brädor, stannade vår poliseskort och avlöstes på andra sidan av nästa polisdistrikt. Att mötas på bron var inte att tänka på. Brädorna hoppade upp och ner när vi passerade. Minst 50 meter mellan varje ekipage. Runt i omgivningen bodde folk i enkla hyddor. Kameler och åsnor har jag sett mer av idag. Vi stannade för lunch, medan vi väntade dök en ormtjusare upp och demonstrerade ormen. Ormen verkade dock harmlös och var inte giftig, intygade ormtjusaren. Dessutom spelade han erbarmligt dåligt på sin flöjt.

Senare på dagen körde Kenneth N. omkull. Han bromsade för sent och snuddade vid vår packväska när han försökte väja och tappade kontrollen. Min Kenneth låg före och skulle

köra om en lastbil, men när han såg att Lars-Eric hade stannat vid vägkanten, bromsade han in. Kenneth N. voltade ner i diket med motorcykel och allt och slog sig gul och blå och skrubbade knäna, men kunde fortsätta köra efter omplastring.

Poliseskorter böt av varandra. På en bensinmack satt en polis och vaktade mig utanför toalettdörren. Han hade maskingeväret i knäet. Jag fick en känsla av att leva farligt. När vi slutade köra för dagen och precis kommit in på hotellets parkering gick gasvajern av och Kenneth fick lite jobb. Mat åt vi på gården utanför hotellet, fortfarande hårt bevakade.

Här i Jakobabad var befolkningen klart mer avvaktande och kanske fientligt inställd.

Fat med insmugglad iransk bensin

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Paus i ökenhettan

Kanske hade det att göra med USA:s närvaro på en flygbas i närheten, som används att anfälla mål i Afghanistan!

Tisdag 15/3: [Jakobabad-Nushki 43 mil] Strax efter klockan sex startade vi. Bitvis var vägen slät och fin, med flera besvärande vägarbeten. Solen stekte under ökenkörningen. På vägen genom öknen norrut mötte vi lastbilar i långa rader som var på väg söderut. I vår färdriktning fanns ingen trafik utom vi. Törstiga stannade vi för att få något drickbart i oss. Poliseskort hade vi även idag. Militära falanger håller till och tränar i dessa ökenområden. Jag har hört av svenska nyheter att Usama bin Ladin, jagats i bergen, där vi hade tänkt köra, men inte fick.

Lunchpaus tog vi i en by, där maten serverades på en persisk matta, ett trappsteg upp från golvet. I ett rum intill satt de beslöjade, pakistanska kvinnorna för sig själva, medan jag som utlänning tilläts att vara med i grabbarnas gemenskap.

För första gången stötte vi på iransk smuggelbensin, som vi tankade för 3:50 kr per liter jämfört med pakistansk bensin som kostade 5:25 kr. Den iranska bensinen och var påtagligt bättre, åtminstone i oktantal. Motorcykeln knackade inte alls som med den pakistanska bensinen. I Iran kostade den c:a 70 öre litern, alltså en god förtjänst för smugglarna

Vi kom till Nushki vid halvsextiden på kvällen. Polisen bad

att få se passen för tredje gången idag. Vid varje tillfälle skrevs passnummer och namn upp på listor. Vi fick inte sova på hotell inatt, utan vi blev förpassade till ett samlingsrum, där man möjligen hade sina kommunala sammanträden? Ett toaletterum med en dusch fick vi dela på, men å andra sidan blev det gratis logi. Promenad till en enkel liten restaurang med vakter, som bevakade oss när vi åt. När Birger försvann en stund för att köpa bananer, blev det stor kalabalik, men han dök så småningom upp så poliserna lugnade ner sig.

Onsdag 16/3: [Nushki-Taftan 50 mil] Poliseskorten hade vaktat oss utanför förläggningen hela natten i kylan. Vi startade halv sju och körde genom berg, grus och sandöken. Polis eskor-

ten som nu hade degraderats till en mopedliknande farkost med en äldre man som körde och en beväpnad likaledes bedagad man sittande bakom. Efter det att den mopedburna poliseskorten fick punktering såg vi inte till någon eskort mer. Troligen bedömde man att vi nu var utom all fara! Ett par gånger måste vi stanna vid kontroller, där namn och passnummer registrerades. Militära fort låg runt om oss. Bitvis slingrade sig vägen i sköna kurvor över berg och ner i dalar. Det var sparsamt med växter. Vi tankade på ett litet ställe, där bensinen hälldes från dunkar med hjälp av tratt. Det var smuggelbensin från Iran. I folksamlingen runt oss stod en äldre man, som sjöng för oss. Nyligen har stora regnmängder kommit över öknen och sjöar har bildats av översvämningarna. Vägen var lite trasig i kanterna och där stod en lastbil med slagsida och avbruten bakaxel. Solens strålar sken genom dis och moln. När den varma dagen höll på att ta slut hittade vi ett motell strax innan iranska gränsen, där alla fick plats i samma sovsal. Maten smakade bra och måltidsdrycken var som

(Forts. på sidan 24)

Tankar smuggelbensin från Iran för motsvarande 3:58 kr per liter

POLISESKORT
HADE VI
ÄVEN IDAG.
MILITÄRA FALANGER HÅLLER TILL OCH TRÄNAR I DESSA ÖKENOMRÅDEN.

Lastbil med avbruten bakaxel

Delar av vägen är bortspolad

Till slut hittade vi gränsövergången till Iran.

VI VAR OFTA
TVUNGNA
ATT KÖRA
PÅ TREDJE
VÄXELN AV
FEM, TROTS
ATT DET
INTE VAR
UPPFÖRSLUT!

Alla formaliteter är klara och vi kan äntligen köra in i Iran.

Svetsning pågår (kostnad 9:35 kr)

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

vanligt coca-cola.

Torsdag 17/3: [Taftan-Zaheden 10 mil] Efter en god nattsömn, steg vi upp strax efter sju. Hasse däremot, hade haft en jobbig natt med svåra magsmärter. Halv nio kom vi till Irans gräns, som inte var helt lätt att hitta. Några timmar senare efter pass och tullkontroller på båda sidor och en extra kontroll emellan, kom vi äntligen in i Iran.

Sedan blev det ökenkörning på raka vägar. Vi passerade små berg med gråbrunt grus runt om. Idag gömde sig solen bakom molnen och en och annan cyklon syntes längre bort. Troligtvis var det drygt 20 grader. Ett högt berg med snöklädd topp såg jag söderut. Hård motvind så det gick långsamt på våra Enfieldar. Vi var ofta tvungna att köra på tredje växeln av fem, trots att det inte var uppförslut!

Tidigt idag slutade vi körningen och ett fint hotell kom vi på. Hasse hade fortfarande ont i sin mage och behövde vila. Han har nu fått medicin för det. Kenneth följde med grabbarna till stadens centrum för att växla pengar. När de kom tillbaka hade de köpt smaskigt fikabröd, som vi kalasade på till filmvisning. Roger har filmat oss då och då. Helge svetsade sin bakram som hade gett upp.

Fredag 18/3: [Zaheden-Bam 38 mil] Över sandslätter med höga tegelfärgade berg på avstånd, gick vår färd. Solen sken och bergen gjorde skuggor. Vackert! Ökenlandskapet växlade om till runda kullar med gröna skiftningar av grästuvor och småbuskar. Jag såg sjöar längre bort, men de var bara hägringar. I en liten by åt vi bröd och stekta ägg. Till det drack vi coca-cola. När staden Bam närmade sig, syntes åter snö på bergstopparna.

Under senare år har brottslig-

Gla Bam (Arg-e-Bam) efter jordbävningen

het samt en serie kidnappningar gjort sydöstra Iran och trakten kring Bam osäkert för turister. Sistan och Baluchistan i sydöstra Iran, är ett område som ofta trafikeras av knarkligor och smugglare. I detta område har även tidigare förekommit flera kidnappningar.

Här fanns bara två hotell, båda ganska lyxiga. Vi valde det närmaste. Flera hotell och andra hus förstördes av jordbävningen för drygt ett år sedan (23 dec 2003).

Vi tog en mc-tur till Arg-e Bam, byggt på 1500-1700-talen, vissa hus tidigare. Det hade varit en vacker gammal stadsdel, som helt förstördes vid jordbävningen och nu var bara ruiner. Sorgligt att se förödelsen. Kvällen avslutades med vattenpiprökning och lite senare åt vi middag.

Lördag 19/3: [Bam-Yazd 61 mil] Solen lyste röd när vi startade vid sextiden. Vägen var jämn och slät över berg och ökenslätter. Ju högre upp vi kom, desto kallare blev det. Kenneth hade bara en t-skirt under skinnjackan och frös. Jag plockade fram en tröja åt honom vid dagens första stopp. Alla kände nog av kylan lite. Vi kom upp på 2400 m.ö.h. innan vägen började luta nerför igen. På ett vägfaké stannade vi för frukost. Här på iranska vägar,

ser vi Volvo och Scania lastbilar, bussar och en hel del privatbilar. En motorväg höll på att byggas vid sidan om oss. Moln tornade upp sig och cykloner virvlade runt längre bort.

Det blev sent, innan vi kunde sluta dagens körning, men vi hittade till slut ett hotell som hade ett rum – en svit ledig, där vi alla packade in oss. Sviten skulle kosta 189 US\$, men Helge prutade ner det till \$100 för oss alla. Då den 20 mars är nyårsafton i Iran var alla hotellen fulla, då iranierna tydligen vill fira nyåret någon annanstans än hemma. Vi åt filé mignon på hotellrestaurangen. Jag har köpt vykort som vi skrev och postade. Nu är det sovdags. Under natten blev många magar oroliga med resultat av mycket spring på svitens enda toalett, som till slut inte kunde ta emot mer. Det stank i vår fina svit. På morgon var vi tvungna att använda toaletten i korridoren.

Söndag 20/3: [Yazd-Esfahan 30 mil] Vi styr nu mot staden Esfahan, som är lär vara islamska världens vackraste stad. Esfahan är även känd för sina vackra mattor. Jag såg den röda solen lysa i öster när vi började köra över ökenslätterna. Ungefär lika högt upp som igår kom vi och kylan kom smygande, med blåst och cykloner.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Sio-Seh-Pol bron, i 3 etage och går över Zayandeh-Rood.

Vid fyratiden kom vi fram till miljonstaden Esfahan. Här är det försommarvärme, med blommor och fontäner i gröna fina parker. Det verkar som att hela det iranska folket har kommit hit för att fira sitt nyår. Muslimernas årtal blir nu 1384, eftersom deras profet, Muhammed föddes 621 år e. Kr. Många har semester i ett par veckor. Hotellen är fullbokade och campingplatserna är fulla av tältande familjer. Vi hittade ett vandrarhem med lediga rum.

I vandrarhemmet bor även paret Monica och Simon, hon från Polen och han från Irland. De har kört runt i världen på var sin motorcykel i tre år och ska fortsätta ett par år till. BMW sponsrar och det är meningen att ett rekord ska sättas. Roligt att träffa dem och höra om deras äventyr.

Måndag 21/3: [Esfahan] Ingen körning idag. Efter frukosten på tehuset bredvid, stack grabbarna för att se till sina kära motorcyklar.

Kvinnorna här, bär svarta slöjor eller sjalar, som täcker det mesta av håret. Dessutom har de långa kappor i mörka färger. Unga tjejer har mönstrade sjalar och jeans under kappan. Det finns modeplagg att köpa i butikerna, så förmodligen kan de klä sig mer fritt hemma. Jag

tänker på kvinnan, som jag läste om i en dokumentärroman, skriven av en iransk författarinna Siba Shakib. Hon berättar om ett liv i flykt, i hopp om att hitta bättre förutsättningar för sig själv och familjen på någon annan plats. Huvudpersonen kom från Afghanistan och jag tror att hon upplevde sin bästa tid just här.

På eftermiddagen tog vi en promenad, åt lunch och tittade på staden. Vi kom till en moské, Masjed-é Emam, med ett enormt torg framför, näst efter den förbjudna stadens torg i Kina det största i världen. Där lekte barnen på gräsmattan och skvätte runt i den långa bassängen. Familjer hade picknick i det gröna mitt ibland blomrabatterna. Solen sken från en klarblå himmel. Vid torget finns en stor basar, där iranskt hantverk säljs. Jag köpte en fin liten duk. Sedan drack vi te på ett av Esfahans många tehus.

När Birger startade sin, hände något, närmare bestämt gick några av dreven från veaxeln upp till tändfordelaren sönder. Här finns inte rätt reservdelar att köpa, så det får skickas efter från fabriken i Indien. Eftersom folket här har semester, kan det ta alltför lång tid med transport och postutdelning. Kanske kan det ordnas, så att Birger tar med sin mc på lastbil eller tåg

till Turkiet.

På kvällen diskuterade vår mc-grupp, hur vi skulle lösa problemet med Birgers motorcykel. Till sist gick vi ut för att äta. Det blev kebab med ris till. Iranska restauranger har inte många rätter att välja mellan.

Tisdag 22/3: [Esfahan] En dag till i Esfahan. Tur att det blev fel på Birgers motorcykel just här och inte i något dammigt ökensamhälle. En pickup har ordnats som tar Birger och hans Enfield till Maku, en stad i norr vid gränsen till Turkiet. Det ska kosta honom ca 1400 kronor. Där ska vi träffa honom och sedan fortsätta till Van i Turkiet, dit reservdelarna ska skickas och motorcykeln sätts ihop igen.

Efter restaurangbesöket igår kväll, köpte Kenneth och jag en ny väska. Den svarta trasades sönder vid Kenneth Ns. påkörning i Pakistan. Han har fortfarande besvär med sina knän. Nya stövlar behöver min Kenneth, eftersom foten inte längre rymms i de gamla. Vi hittade ett par rejäla gummistövlar för ca 35 kronor.

Den här eftermiddagen, skulle vi ordna en rundtur med buss för vår grupp, men den rann ut i sanden, eller kanske i floden, som finns i staden. Istället gick vi till basaren vid den vackra moskén igen. En av de många matförsäljarna fick med oss in i sin butik. Han bjöd på en varm äppeldryck och visade nästan hela persiska matsortimentet, den ena finare än den andra. De var handgjorda i ull, lammull, kamelull och silke. Lammullsmattorna skimrade olika i olika ljus. Han berättade om tillverkning och historia. En av dem skulle nog passa bra hemma. Nu blev det inget köp, men tanken var född.

(Forts. på sidan 26)

Äntligen variation i landskapet!

Janne och Roger röker vattenpipa på hotellet

HÄR FINNS INTE RÄTT RESERVDE-
LAR ATT KÖPA,
SÅ DET FÅR
SKICKAS EFTER
FRÅN FABRIKEN
I INDIEN.

Fattig kumminförsäljerska

På väg till garaget i Zanjaan

NÄR VI KOM,
SOM DE FÖRSTA
GÄSTERNA FÖR
KVÄLLEN, LÅG
PERSONALEN PÅ
BÄNKAR I LOKA-
LEN OCH GNUG-
GADE SÖMNIKT
ÖGONEN

Paus för att få lite värme i kylan och snöfallet

Is på framhjulet

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Många iranier hejar leende mot oss och en del vill ha en liten pratstund. De undrar var vi kommer ifrån, vad vi gör här och hur vi reser. Nästan alltid kommer frågan vad vi tycker om deras land.

På ett Internet-kafé blev jag tilltalad av en 17-årig tjej, som beklagade sig över alla restriktioner i landet. Hon verkade väl informerad om västerländsk frihet.

På kvällen gick vi till en restaurang, som jag rekommenderade. Enligt min turishandbok, skulle den vara en av de bästa, med god service och smakrik mat. När vi kom, som de första gästerna för kvällen, låg personalen på bänkar i lokalen och gnuggade sömnlöst ögonen. De reste sig sakta för att något motvilligt ta våra beställningar. Som vanligt fanns bara kebab att äta. Det kändes trist.

Onsdag 23/3: [*Esfahan-Teheran 48 mil*] Vi kom iväg halv sju. Storebror Birger skulle ge sig av senare på dagen per pick-up. Morgonen var kall. Kenneth och jag satte på oss regnställen, för kylans skull. Efter ett par timmar, när solen värmede skönt, gjorde vi ett frukoststopp, köpte bröd, korn, ost och läsk och satte oss ner i det gröna. Kenneth köpte godis av en liten kille på sju-åtta år. Sedan blev det mer ökenkörning.

Till huvudstaden kom vi vid femtiden och hittade ett hotell i dess utkant. Grabbarna tog ett bad med bastu. Det är andra tider för kvinnor, så jag tog en dusch på rummet. Kenneth var snabbt tillbaka och då åkte några av oss med taxi till Teherans centrum. Även om kvinnorna bär sjal över håret här, ser det ut som de har en friare och mer modern klädsel. Finare bilar än vi sett tidigare på resan, ser vi också. Vi åt mat på ett mysigt ställe, där kebaberna var gott

Vi startade tidigt från Esfahan. Kallt 3-6 grader.

kraddad med flera säser och grönsaker till. Det hade varit roligt att stanna någon dag till, men tiden räcker inte till.

Torsdag 24/3: [*Teheran-Zanjaan 35 mil*] Vi lämnade 12-miljonstaden på motorväg. Motorcyklar får inte framföras på iranska motorvägar, men det brydde vi oss inte om. Det gick bra, utan större protester. Inga motorcyklar större än 125 cc får säljas i Iran. En kinesisk dylik kostar hutlösa ca 70 000 kronor. En japansk motsvarighet set dubbla! Våra Enfieldar väckte därmed berättigad uppmärksamhet, då de betraktades som stora vidunder.

Åskväder kom över oss och vi tog skydd en stund på en bensinmack. När värsta regnmolnen dragit bort fortsatte vi. En del småproblem med våra motorcyklar, fick oss att göra några kortare stopp. Längs vår färd-

väg fanns kärnkraftverk, trista förorter och jordbruksmark. På båda sidor om vägen såg vi höga snöklädda bergstoppar. Vi var på väg mot högre höjder. Efter lunch började snön falla lätt.

När vi kom fram till Zanjaan och efter en del strul, kommit tillrätta på hotellet, vräkte snön ner över staden. Kenneth och jag fick ett dubbelrum med del i toa och dusch, till en kostnad av ca 100 kronor. Maten bestod av kebab och ris, otippat eller?!

Långfredag 25/3: [*Zanjaan-Marand 38 mil*] Minusgrader och snö, is på vägarna! Efter frukost styrde vi våra Royal Enfields mot Marand. Kenneth N. ville inte riskera omkullkörning i snöslasket med sitt ömma knä. Han hade tydligen haft en jobbig natt med sitt inflammerade ben. Han hade tur och fick tag på skjuts med en pick-up till turkiska gränsen. Motorcykeln

Solen går upp över bergen söder om Marand

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Tvillingvulkanerna Ararat 5165 m och Lilla Ararat 3896 m.

fick plats på flaket. Under dagen har temperaturen legat runt 0 grader och några kilometer i början var vägbanan isig och blöt. Vägbanans vatten och snöslask skvätte upp och frös till ett ispansar i kylan på våra kläder och motorcyklar.

Med stor försiktighet klarade vi oss utan vurpor. Vägen slingrade sig bland berg och dalar. Porlande bäckar, grässlätter och mindre jordbruksmark kom i vår väg. Jag såg fattiga byar med kalla, trista hus. På gårdarna hängde tvätt på tork. Det kändes skönt på motorcykeln, om än lite kyligt. Vi gjorde många stopp för att värma oss. Ibland stannade vi, sprang och hoppade. Andra sätt var att tina upp och värma våra frusna händer och fötter vid en kamin i något av vägfäerna.

När vi passera staden Tabriz,

stannade vår motorcykel. Kenneth funderade och sökte efter fel. Under tiden vi stod där på motorvägen, kom en lastbil och stannade snett bakom, för att skydda oss i trafiken. Kanske motorn inte fick bensin, tyckte Kenneth. Tankväskan hade nog täppt till på något vis, efter senaste bensinpåfyllningen, eftersom motorn gick igång, när han flyttade undan väskan lite. Lars och Janne dök upp, glada att inte vi var inblandade i olyckan de nyss sett. Då vi samlats igen, letade vi upp ett lunchställe. Vi åt kebab och blev mätta.

Övernattningen hittade vi på något, som liknade ett högfjällshotell. Det var bara att ta sats uppför den snöiga uppfarten. Här finns gott om plats och vi fick varma sköna rum. Vi var de enda gästerna i detta stora hotell!

Påskafton 26/3: [Marand-Dogubayazit 25 mil] Då vi startade våra Royal Enfield motorcyklar denna morgon, gissade vi att temperaturen var 10 minusgrader. Rogers och vår motorcykel gick inte igång förrän de rullades utför den snöspåriga backen vid hotellet. Sedan låg snön decimeterdjup vid vägkanterna. Vi hade nu det mesta av vår packning på våra kroppar.

I fjärran syntes Moses berg Ararat, 5165 m ö h som är en vulkan, strax efter gränsen inne i Turkiet. Det var där bibelns Noak med sin Ark strandade. Strax efter ett kom vi till gränsen mot Turkiet. Efter passkontroller, uppvisning av carné och annat krångel kom vi in i Turkiet. Tulltjänstemännen ville ha betalt, men de fick inget här. Gränsövergången tog oss flera timmar. I ingemansland mellan två järngrindar var ett tiotal personer inklämda på ett ca metern brett område. Det verkade som de försökte ta sig ut ur Iran till Turkiet, men att turkarna inte ville släppa in dom.

På andra sidan gränsen väntade Birger och Kenneth N. som kommit dit före oss. Kenneth N. körde nu själv igen med sitt svullna ben. Birgers motorcykel tog Roger på släp i tre mil till Dogubayazit, där vi stannade för natten. Kenneth och jag gick i snöslasket och letade efter en affär, där vi kunde köpa öl. I Turkiet var det, av med sjalen och fram med spriten. Efter en stund kom en pojke, kanske tolv år gammal, fram till oss och frågade artigt om han kunde hjälpa till med något. Han följde oss ett kvarter och visade en restaurang, som hade öl till försäljning. Pojken talade stolt om att han var skoputsare och frågade vilket yrke Kenneth hade.

Den här kvällen åt vi inte kebab. Vi gick och lade oss i ett utkylt hotellrum. Det sades att

Gränsspårren till Turkiet

Äntligen dricker vi öl igen, men den måste intas på hotellrummet.

I TURKIET
VAR DET, AV
MED SJALEN
OCH FRAM
MED SPRI-
TEN.

Lars-Eric festar på öl och kebabmacka

(Forts. på sidan 28)

Kafé och röklokal i Tatvan.

Malabadi bron i Catakköprü över Batman Cayi. Från 1147.

ATT SITTA OCH
ÅKA PÅ VÅR
ROYAL ENFIELD
RUNT 40 MIL
OM DAGEN ÄR
LÄTTARE, ÄN JAG
TRODDE DET
SKULLE BLI.

Lastbil som vält under dagen.
Chauffören har somnat?

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

våren hade kommit av sig och hotellet hade säkert haft rummen tomma en tid.

Påskdagen 27/3: [Dogubayazit-Van 33 mil] Efter att ha fixat en transport för Birger och Kenneth N. och deras motorcyklar, körde vi vidare mot Van. Det kalla vädret gav inte med sig och på höga höjder var bergen snöklädda. Solen sken från blå himmel och vattnet på sjön Van låg spegelblank. Här var det rolig körning på kurvig väg. Vi drack te och värmdes runt en kamin.

Lunch åt vi på en enkel matservering, men vi fick en läcker köttsoffa, god sallad och underbara bagetter. Mätt och belåten kändes de sista 10 mil till Van som ingenting. Att sitta och åka på vår Royal Enfield runt 40 mil om dagen är lättare, än jag trodde det skulle bli.

Många nybyggda flerfamiljsbostäder finns här i Van. Lodräta bårder från tak till mark dekorerar husen i fina färger. Kenneth och jag har besökt ett Internet kafé här. Birgers motorcykel sattes ihop på kvällen och är nu åter körbar.

Van är känt för sina speciella katter. Katterna är långhåriga kritvita med kastanjeröd svans och röda fläckar i pannan och simmar gärna i bäckar i Vanområdet på jakt efter fisk.

Annandag påsk 28/3: [Van-Diyarbakir 33 mil] Påsken har gått oss obemärkt förbi i år, utan pyntning och godis. Hela vår mc-grupp är nu på motorcyklarna igen. Varför har inte folk här väntat i kylan tänkte jag, själv ordentligt påbyltad på motorcykeln. Vägen efter Van började med snötäckta berg. Istället för att vända åt nordväst här till Svarta Havet, som vi planerat, körde vi söderut mot Medelhavet. Trötta på kyla behöver vi värme.

Sedan följde vi kurviga vägar ner i dalgångarna. Den efter-

Vi närmar oss slutet på Lake Van, nästa Tatvan.

längtade värmen mötte oss vid 12-tiden. Efter en god lunch, fortsatte vi nerför ett smakulligt landskap med gröna slätter, odlad mark och hästar som går fritt omkring. Utan allt skräp skulle det vara riktigt vackert. Här i östra delen av Turkiet, har vissa kvinnor vita tunna, spetskantade slöjor över håret.

Framme i Diyarbakir tog vi in på ett hotell med bra rum. I baren drack vi öl och Campari, innan vi gick till en hamburgerbar.

Tisdag 29/3: [Diyarbakir-Adana 53 mil] Vid sjutiden kom vi iväg. På vissa platser här var det stenigt och bergigt och på andra, böljande grönt. Ner i dalgångar och ut på hedar med får och getter, bitvis kurvig landsväg och genom tunnlar, gick vår färd idag. Solen sken och då vi kom till Adana var det 18 grader varmt. Underbart, tyckte jag.

Vi hittade ett sunkigt hotell. Oftast är det Roger med stöd av Helge, som letar upp och bestämmer om de ska godkännas eller ej. Vi andra är nöjda med detta förfarande. Helge, som ville få en extra dag hos sin mamma i Alanya, körde i förväg dit igår. Med följde Lars. På en restaurang intill, åt vi pizza och drack öl. En man där, bjöd in

oss till sin mattaffär. Vi satte oss och visningen började. Jag tittade på en mängd vackra persiska mattor. Ikväll slutade det med ett köp. Hasse och Janne hittade också var sin matta. Vi betalade 195 euro inkl. frakt. Den skickas med båt och ska komma till Sverige om en månad. Hoppas det fungerar. På väg tillbaka till hotellet tittade vi på en mäktig moské med minareter. Säkert får vi höra böneutropen tidigt i morgon.

Onsdag 30/3: [Adana-Alanya ca 40 mil] Vi kom iväg i vanlig tid. Här finns vin och apelsinodlingar och jordgubbsplantor under långa plastlängder. Efter några timmar fick vi syn på Medelhavet. Jag tror att det var ca 20 grader i skuggan. Härligt! En kurvig kustväg tog över efter motorvägen och snart stannade ett turkiskt TV-team oss för en intervju. Vid en av dagens raster spände vi kedjor. Lunchsoppan åt vi på en restaurang nära havet. Personalen blev glada över att få gäster, men hade velat servera oss något mer lyxigt, tror jag.

Härliga vyer utöver Medelhavet och branta tallskogssluttningar, följdes av bananodlingar och mängder av enorma växthus. I varenda by finns en moské med minareter. Trafiken var ganska lugn och vi njöt av livet.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Får och getter går över en gammal båghö innan Bitlis.

Till Alanya kom vi vid sex, sju tiden. Här växer palmer, apelsin och citronträd. Vinrankor hänger som luftiga tak över gårdarna. Hotell finns det gott om i staden. Turistsäsongen har inte kommit igång ännu, så det finns många lediga rum för oss att välja på. När vi kört förbi en hel rad, stannade vi. Här kunde vi få bo, trots att hotellet inte riktigt hade öppnat än. Motorcyklarna fick stå i köket. Där skulle de stå säkert. Kenneth och jag fick en fräsch, liten svit med balkong. På kvällen badade vi turkiskt. Skönt! Ganska sent åt vi friterad bläckfisk, räkor, sallad, pommes frites och bröd. Gott!

Torsdag 31/3: [Alanya] Körledig dag, förutom en liten tur upp till en fästning, byggd på 1300-talet. Där köpte jag en söt duk med virkade inlägg. Vi

Lill-Kenneth på sjukhus i Alanya. Vi lämnar Kenneth.

drack äppelte på en trädgårds-servering intill. På förmiddagen höll grabbarna på med svetsning av bakramar. Under tiden tittade jag mig runt i kvarteret. Efter lunch tog Kenneth och jag en promenad till basaren i stadens centrum. Så fort jag kastade en blick i ett skyltfönster, kom butikägaren ut för att fånga in mig. Ett läderbälte ville jag ha och hittade ett. Sedan kändes det bra att gå tillbaka.

Kenneth N. lades in på ett sjukhus här i Alanya. Han har fått en infektion i knäet efter vurpan i Pakistan. Nu har han opererats och måste kanske stanna några dagar för observation. Vi ska besöka honom ikväll för att se hur han mår. Sedan bestämmer vi hur vi ska göra. En lång promenad tog vi till Kenneth N., men vi fick inte klart för oss hur vår resa ska

fortsätta, om vi ska dela på gruppen eller ej. Vi, som inte har en bestämd tid att passa i Sverige, kan vänta på honom några dagar. Soppa på en utservering fick avsluta kvällen.

Fredag 1/4: [Alanya-Dinar 30 mil] Vi besökte Kenneth N. på förmiddagen. Läkaren på rondan, tyckte att det bästa för Kenneth skulle vara att stanna 3-4 dagar till och sedan flyga hem. Saken var avgjord. Resten av gruppen kunde fortsätta köra genast, men naturligtvis kändes det tråkigt att behöva lämna honom här. Vi kom iväg strax före tolv, då vi redan hade packat.

Medelhavet försvann ur vårt synfält efter några mil. En motorväg ledde oss över ett jordbrukslandskap. Även här såg jag enorma växthus. Vid en apelsinodling gjorde vi en paus för att pilla lite frukter, som var härligt saftiga och söta. Efter Antalya vek vägen av och blev smalare. Lunchbuffé åt vi på en typisk turist restaurang. Här får vi inte längre folksamlingar runt om, så snart vi stannar.

Mätta satte vi oss på hojarna och styrde upp mot bergen. Regnet kom och kylan. Högre upp körde vi genom en stad, Isparta. Höghusen här står tätare än hemma. Ofta hänger turkiska flaggor på balkonger och husfasader i bostadsområdena. Snön låg runt blommande körsbärsträd. Våren har fått ett bakslag här också. Efter ytterligare några mil kom vi till ett enkelt, men trevligt hotell i staden Dinar.

Grabbarna och jag smakade på whisky och sedan for de till ett turkiskt bad, där inte kvinnor får vara med samtidigt. Ren och fräsch kom Kenneth tillbaka för att hämta mig. Vi blev skjutsade till en restaurang, där vi beställde en fiskrätt. I Turkiet har maten smakat bra. Hotellnotan för den här natten blev ca 65 kr.

(Forts. på sidan 30)

Färdigmasserade och alldeles rentvättade.

Mannen som tvälade in oss, Ali-Ali.

MEN NATURLIGTVIS KÄNDES DET TRÅKIGT ATT BEHÖVA LÄMNA HONOM HÄR

Häster som äter sopor vid vägkanten.

Kolven har delat sig vid oljeringen!

Snö på morgonen vid Otel Basaran i Bilecik.

DET KÄNDES SOM VI PLÖTSLIGT NÄSTAN VAR HEMMA. SOLEN SKEN I SNÅLBLÄSTEN OCH VI STANNADE FÖR EN KOPP TE OCH SMÖRGÅS.

Grand Basar (Kapali Carsi) i Istanbul.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Lördag 2/4: [*Dinar-Bilecik 30 mil*] Till frukost serveras ofta ägg. Den här morgonen var äggen bruna, då vi hade skalat dem. När ingen av oss åt, talade hotellvärdan om att han började koka äggen på kaminen kvällen innan och eftersom han somnade, fick de koka tills morgonen grydde. Vi rullade iväg vid sju-tiden med te och bröd i magarna. En och annan snöflinga virvlade runt i luften.

Över ett böljande landskap körde vi och lite högre upp täcktes det under pudersnö. Isande vindar försökte tränga in i våra kläder, men Kenneths och mina regnställ stod emot - till en början. Birger fick en framhjulspunktering och sladdade ner i mittdiket. Tur att han inte slog sig. Kenneth och Lars-Eric hjälpte till att byta slang. Kyligt jobb! Några kilometer till kom Birger, innan motorn stannade. Då fick broder Lasse bogsära till en mack, där den kunde undersökas och lagas. Kolven hade gått i bitar och motorcykeln vändes upp och ned fyra gånger, för att allt träsigt skulle komma ut. Sedan satte Jannes gamla kolv och cylindrar på plats och vi kunde fortsätta vår färd. Vi åt lunch först och halv två rullade våra Royal Enfields igen.

Vi åkte i bergstrakter och kom till ett område med porslins och keramikfabriker. Just som jag tänkte att det skulle vara kul att stanna vid en av butikerna, som fanns utmed vägen och samtidigt värma oss, stannade Roger vid ett vägfärd. Där fanns även keramikförsäljning, men tyvärr bara skräpiga prylar.

Vägen förde oss sedan ned i dalgångar i sköna kurvor och temperaturen steg något. Ett bra hotell, till ett rimligt pris hittade vi. Det turkiska badet, hamam, var inte öppet för mig ikväll, så Kenneth följde med mig till en enkel liten pub, där vi åt kyckling, bröd och sallad,

ett mysigt ställe. Sedan skickade vi iväg hälsningar till Sverige på ett Internet kafé bredvid.

Söndag 3/4: [*Bilecik-Istanbul ca 20 mil*] Snön låg vit på våra hojar, när vi skulle starta den här dagen. Längre ner i dalgångarna blomnade fruktträden. Där i en by såg jag storkar. Vi gick in på ett vägfärd och fortsatte sedan mot Istanbul. Bebyggelsen tätnade med fullt av höghus på kullarna. Det dånade i tunnlarna, när vi körde igenom. I industriområdena rökte det ur fabrikkorstenarna.

När vi kört över Bosporen, såg jag skylten "Welcome to Europe". Det kändes som vi plötsligt nästan var hemma. Solen sken i snålblåsten och vi stannade för en kopp te och smörgås. Roger studerade kartan i guideboken. Vi skulle ha tag på ett hotell centralt i Istanbul. En vänlig själ körde före och visade oss vägen.

Efter 1000-milaölen, tog Kenneth och jag en promenad runt på gågator och i basarer. Mycket folk var i farten. Vi fikade på ett konditori. Solen värmdes. På kvällen åt vi middag tillsammans med vår mc-grupp.

Måndag 4/4: [*Istanbul*] En dag i Istanbul. Med buss kördes vi runt för att kolla på sevärdheter i den vackra staden. Vi såg

Sultan Ahmet, även kallad den blå moskén, mäktig med fantastisk mosaik och Chora Church, som blev ombyggd till moské och nu är museum, också den är ett imponerande byggnadsverk. Där bredvid såldes dekorerade kakelplattor, som lockade till nyrenovering av kök och badrum, smycken, persiska mattor och andra sköna ting. Sedan tog vi en titt på Hippodromen och de tre antika monumenten Theodosiusobelisken, den 10 m höga obelisken Constantine Porphyrogenitus och resterna av en spiralpelare med sammanflätade ormar. Innan rundturen var slut såg vi oss runt i den enorma, medeltida basaren Kapali Carsi. Den är moderniserad och rymmer 4400 små butiker. Hit till basaren och Istanbul i helhet, återvänder jag gärna.

Efter rundturen åt Kenneth, jag och några till, kebab instoppat i bröd. Kenneth och jag fortsatte med en spårvagnstur Taksim-Tunel, nedåt Bosporens vatten. Sedan fick vi en lång promenad tillbaka genom folkvimlet. Efter middag med mc-gruppen, skickade vi e-post till Sverige. Här finns gott om Internet kaféer.

Tisdag 5/4: [*Istanbul*] Vi väntar på drev och gasvagnar, som ska skickas hit från Indien. Vår Royal Enfield behöver nytt

Janne byter cylinder och kolv på Birgers Enfield.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Ingemansland mellan Bulgarien och Rumänien över Donau.

drev, eftersom kuggarna är slitna. Vi hade tyvärr slarvat och inte smörjt kedjan sedan Indien. Detta straffade sig. Efter lunch skulle grabbarna fixa lite med sina hojar. De köpte drevämnen, som inte gick att använda. Gjutgods går inte att svetsa i. Under tiden tog jag en stärkande promenad till området runt den blå moskén. Pubbesök med turkisk trubadurmusik, senare på kvällen. Jag tycker att det hade varit njutbart om ljudvolymen varit lägre. Här i Istanbul är bilarna i skick som i Stockholm. Med tanke på folkmängden, tycker jag inte trafiken är särskilt häftig.

Onsdag 6/4: [Istanbul-Dimitrovgrad 37 mil] Vi lämnade Istanbul på kullarna. Utan drev och gasvagnar körde vi vidare mot Bulgarien. Ett böljande landskap med vidsträckt åkrar tog vid. Snart började strulet med våra motorcyklar. Två punkteringar, en avgasventil som hängde sig och en gasvajer som gick av och det blev många stopp.

Halv fyra hade vi ätit lunch och var framme vid gränsen till Bulgarien. Då hade Roger fått köra tillbaka två mil för att köpa biljetter i en vägtull, straffet för att vi smet från betalningen där. Pass och tullpersonal på turkiska sidan var omständliga, me-

dan de var snabba på den bulgariska sidan. Vi var på väg i det femte landet på vår resa. Här var jordbruken ganska små. Fruktodlingar på böljande mark och i byarna stod husen tätt utmed vägen, med små vingårdar emellan. Solen sjönk och klockan blev halv åtta, innan vi hittade hotellet i Dimitrovgrad. Till maten lyssnade vi på sång och dansmusik.

Torsdag 7/4: [Dimitrovgrad-Bukarest 35 mil] Dagens körning började halv åtta med endast ett par plusgrader, men solens strålar värmdde oss snart. Vi körde genom jordbrukslandskap och bergsområden med kurviga vägar. När vi kom upp en bit på berget, stannade vi för att fika. Där köpte jag rosenolja, som sägs vara en känd bulgarisk produkt.

Sedan när marken slätat ut sig, fick vi syn på floden Donau, som är gränsen mot Rumänien. Pass och tullkontrollen tog inte mer än en kvart. Så enkelt det kan vara. Vi åt komagesoppa på en uteservering. Ätbart, men inte särskilt gott, tycker jag. Vi fortsatte körningen på den platta landsbygden, där många häst- och vagnkipage syntes på vägar och åkrar. Rogers växelspak ramlade loss i farten, men plockades upp och sattes tillbaka.

Efter en dag utan krängel, kom vi till Bukarest, där vi stannade för natten. Hasse, Janne, Roger, Kenneth och jag gick ut för att hitta en restaurang och fann ett litet undangömt och anorlunda ställe med fiolspel, sång och god mat. På väg tillbaka till hotellet drack vi Irish coffee på en av stadens pubar.

Fredag 8/4: [Bukarest-Arad 55 mil] Efter många mil på motorväg, kom en kurvig väg att föra oss över ett kuperat landskap. Sedan körde vi över en del av Karpaterna. På lunchrestaurangen fick vi sitta länge, innan maten kom på borden. Härlig körning tyckte grabbarna, härligt för mig också, trots att jag höll på att nicka till flera gånger mot Kenneths rygg. Mot slutet av dagen slätade landskapet ut sig och solen sjönk röd och fin ner bakom molnen.

Vi har hittat ett litet hotell, som ligger i utkanten av Arad, tre mil från gränsen till Ungern. Här kostar vårt rum ca 210 kronor. Igår fick vi betala ca 650 kronor. Kenneth N. har hört av sig. Idag kom han till Sverige med hjälp av SOS International, som också ordnar så att motorcykeln blir hemskickad. Bakrarna på vår Enfield har gått av bakom förstärkningen, som gjordes i Indien, så Kenneth får fixa något provisoriskt för resten av resan.

Lördag 9/4: [Arad-Budapest 30 mil] Vi började köra efter frukost på hotellet. Luften kändes varmare än den gjort på länge och solen lyste genom molnen. En rak landsväg med många alléer, förde oss vidare mot Ungern, där gränsövergången var mycket snabb.

Vi kom till huvudstaden, medan solen fortfarande stod högt på himmelen. Innan vi började leta efter någonstans att bo, åt vi en god lunschsoppa. Ett vandrarhem med två lägenheter, blir

(Forts. på sidan 32)

Damerna stannar till och kommenterar glatt fotot.

Stannat för att tanka. En äldre herre berättar o sjunger.

KENNETH HAR
HÖRT AV SIG.
IDAG KOM HAN
TILL SVERIGE MED
HJÄLP AV SOS IN-
TERNATIONAL

Lasse och Helge gör service på sina Enfieldar.

Sovande gatuförsäljare.

Hantverkare som handtrycker mönster på dukar.

FEM MIL
KÖRDE VI
INNAN
BIRGERS
ENFIELD
LADE AV

Vi har stannat för lunch och en sopkärra passerar.

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

logi för kommande två nätter. Ett restaurangtips av en kille på gatan blev succé. Inredning, personal och god mat, allt i vikingastil och vi hade som vanligt jättetrevligt.

Söndag 10/4: [Budapest] Dagen i Budapest började med en mulen och regnig himmel. Lars-Eric mätte inte bra. Han hade feber och magen krånglade. Vi tog en promenad till ett av stadens många badhus, ett gammalt och vackert. Där finns många bassänger med olika tempererat vatten och vi stannade ett par timmar. Sedan gick Kenneth och jag för oss själva genom den fina gamla staden med vackra broar över floden Donau. På ett kafé åt vi en läcker smörgås. Vi tittade in i några souvenirbutiker, men jag kände mig inte lockad att handla något.

Trött efter bad och lång promenad kom vi tillbaka till vandrarhemmet. Vi tittade efter om vi fått några e-post från Sverige och bl.a. var det ett efterlängtat från Micke. Efter en pratstund med övriga mc-åkare gick vi till en restaurang, där en enklare måltid serverades.

Måndag 11/4: [Budapest-Katowice 42 mi] Vi lämnade ett regnigt Budapest, som vanligt tidigt på morgonen. Efter några mil började vägen slingra sig upp för bergssluttningar. Där någonstans hittade vi en Harley Davidssonklubb med restaurang. Vi åt gott och när vi var färdiga att köra igen, upptäcktes en punktering. Medan slangen byttes, solade jag i en hammock på gården. Skön väg förde oss sedan längre upp och än en gång fick vi se snön breda ut sig som ett vitt täcke, här över Tatra-bergen. Snart rullade vi utför igen. Lars-Eric märkte att det var lite luft i bakhjulet. Vi bestämde oss för att köra en bit till och få en bättre lagningsplats. Han fick en punktering efter några kilometer och släd-

Budapest - Nyugati

dade omkull. Foten smärtade, men i övrigt gick det bra. Efter lagningen kunde vi fortsätta, men vi fick köra länge, innan vi kom ifatt Roger och Birger, som var först i ledet.

På ett hotell strax före staden Katowice blir det övernattnig. Här finns pool och bastu, så det blev förstas ett dopp och en sen måltid efteråt. Den här dagen passerade vi tre gränser, från Ungern till Slovakien, sedan till Tjeckien och sist till Polen. Alla var snabba.

Tisdag 12/4: [Katowice-Lodz 30 mi] Grabbarna började dagen med servning av sina Royal Enfield motorcyklar. Vi körde iväg vid 10-tiden. Luften kändes mild, så idag blev det ett klädlager mindre under mc-stället. Fem mil körde vi innan Birgers Enfield lade av. Det var ingen

kompression och kolven följde inte med, så grabbarna trodde att den var av igen. Dessutom fick han punktering igen. Efter bogsering till en mack ordnades skjuts med lastbil för Birger och hans motorcykel. Vi andra ska träffa honom i Gdansk på torsdag.

Klockan var ett när vi nu körde vidare med våra hojar. På raka vägar över platt landskap med samhällen, jordbruk och industrier gick vår färd. Vi gav upp vid sextiden och då var vi framme i Lodz. Kenneth och jag fick ett dubbelrum i ett 11-våningshotell. Det blev en promenad till en trevlig restaurang i stadens centrum. På en inglasad veranda en trappa upp, över trottoaren, åt vi jättegott mat. Sedan drack vi whisky och Irish Coffey, medan vi pratade om hur resan har varit. Slutsatsen

Gdansk

FRÅN INDIEN TILL SVERIGE PÅ ROYAL ENFIELD

Indiengänget utom Lasse och Lars-Erik återsamlade i Nynäshamn

blev att, med tanke på elva olika individers viljor och önskemål har, vi kommit överens mycket bra. Om sedan oplaneerade omvägar inte behövt göras, hade tiden räckt till för fler dagar på intressanta platser, men sådant är omöjligt att förutsäga.

Onsdag 13/4: [*Lodz-Gdansk 30 mil*] Efter en stadig frukost började vi köra. Då var himlen molnig. Landsvägen gick över böljande åkrar, gröna slätter och genom tallskogar. Vi tog en rast vid ett gammalt sanatorium. Genom att låta vatten rinna genom en ca 15 meter hög barrhäck, bildas hälsosam luft för lungsjuka. Så trodde man vid 1800-talets mitt i alla fall.

Sedan körde vi in i staden To-

runs centrum för att äta lunch. Det blev på mexikanskt vis. På en av uteserveringarna åt vi glass och drack kaffe. Solen sken gott. Så kom vi iväg, nu mot sista nattstoppet före bätturen till vårt mål Sverige. Sedan Kenneth och jag bilade genom Polen för åtta år sedan, har gråa trista höghus fått en uppfräschning. På många, har hus och tak målats i olika skuggfärger och bara högst upp är det gråa kvar. Någon mil före Gdansk skildes vi från Lars-Eric, som tar färjan från Gdynia. Redan ikväll ska den lämna Polen. Birger träffar vi imorgon igen. En taxichaufför visade vägen till ett litet pensionat. Den trevliga personalen där, ordnade så att vi kom till en restaurang en bit bort.

Där fick vi en härlig måltid.

Torsdag 14/4: [*Gdansk*] Efter en fin frukost åkte vi ut till färjeläget. När vi köpte biljetterna, fick vi veta att Birgers Royal Enfield stod där och Birger skulle komma dit under dagen. Vi tog oss sedan till Gdansk centrum för att se oss omkring. Efter jordgubbsbakelser och kaffe, gick vi runt bland gamla hus och gallerier. Det kändes vemodigt. Senare ute på färjeläget, slog vi oss ner på en parkbänk och åt en liten picknick. Hasse, Kenneth och jag mötte Birger där. Vid fyratiden träffade vi övriga gänget, för att köra ombord på färjan. På kvällen blev det avskedsmiddag med god mat och mycket vin. Vi pratade om en återträff i juli.

Fredag 15/4: [*Nynäshamn-Stockholm 8 mil*] Roligt att Kenneth N. mötte oss vid landstigningen. Sedan var det ett stort farväl till alla och vi åkte åt skilda håll. Nu har vi genomfört den efterlängtdade resan Indien-Sverige. Med oss i bagaget har vi spännande, roliga och lärorika upplevelser.

Text ur Inger Helins dagbok som kompletterats av Helge Backlund som även tagit de flesta bilderna

HÄLSNINGAR

☒ Stort tack för ett ex av "95 år av Travlare" Imponerande jobb! Intressant galleri!

Arne Bergenahag

☒ Ett stort tack för gratulationen på min 70-årsdag! Min fru Maria och jag firade dagen, i ett strålände väder, med ett glas champagne på Aiguille du Midi i Chamonix (3842 m ö h). Med vänlig hälsning

Jack Berg

☒ Just ni i Dubai - behagliga +26C - zebra randiga härfaglar trippar runt på min gräsmatta. Travlarhälsningar

Eric Engzell

☒ Kära Travlarbröder. Varmå ökenhälsningar från Libyen, ett mycket intressant land fullt av positiva överraskningar. Vi reste 550 km in i Saharaöknen och besåg en total solförmörkelse. En mycket speciell upplevelse. Vår travlarbroder Harry Nilsson ordnade med en egen camp för oss ute i öknen, helt fantastiskt. Libyerna mycket vänliga och generösa överallt. De visar oss främlingar stort intresse och vill överallt fotografera oss, ofta tillsammans med oss. En roll man inte är van vid. Om vi passerar några som har en picknick i vägkanten bjuder

de omgående in oss att delta i måltiden. Spontant dyker det upp guider som vill visa oss runt och bjuda på dricka. Inga tiggare eller affärsman som jagar en. Den sista överraskningen (hittills) inträffade i går kväll då vi var inbjudna på middag av finska Travellers Club som är här på en av sina resor. De var tolv stycken. Vi ses på nästa travlarmöte

Fred Goldberg

☒ Ett mycket delat Cypern - varit runt - turkarna i norr märks - pass och gränspasse-

(Forts. på sidan 35)

PHENOMENAL BARGAIN
ONLY
£53¹⁰ DEPOSIT
Never has such outstanding value been offered. Make sure of yours, by sending a small deposit right away.

1949 Royal Enfield
500 C.H.V. MODEL

SPECIFICATION
1949 500 C.H.V. Royal Enfield fitted with Lucas magneto lighting with automatic voltage control, Lucas speedometer, 7" Lucas, telescopic forks, crash-type frame, 16x3-1/2" diameter rear wheel, oil-bath primary chaincase, large capacity petrol tank, specially designed rocker gear and push-over, dry sump lubrication, 4-speed 14:1 ratio light bolt-drive gearbox with patented internal reflector. Attractive military colours with chrome trim, all thoroughly checked in our workshops before dispatch.

FITTED WITH BRAND NEW CARTERBURY SAEON 2-SPARES ALSO

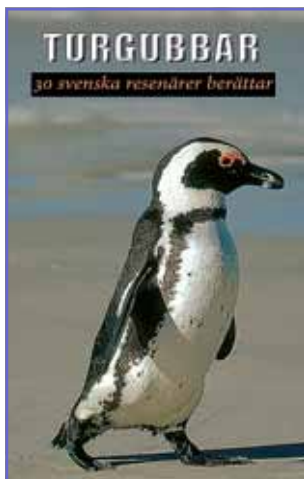
Frame-work constructed of selected timber, metal details, large full-view side, curved trunk screen, red-top sunshade roof (fibre and silk), "100 cc" piston springs for adult seat, rubber seats with interior beautifully trimmed in superior leather cloth. Finished in the latest aesthetic black and silver. Will comfortably accommodate a fully grown adult and passenger up to 50 lbs. 5ft. 10in.

3 MONTHS' WRITTEN GUARANTEE 18 MONTHS TO PAY TERMS
Deposit £5/10/- and 12 monthly payments of £2/13/6 10 monthly payments of £4/14/-
CASH PRICE £19/10/-
Machines and Chrome only supplied at a special price of £118. Carriage Paid

IMMEDIATE DELIVERY - TAXED FREE. FINANCE PAID. LICENSANCES WELCOMED. Write for Free Brochure List of 1,000 Used Bargains

CLAUDE RYE'S A. S. Insurance Scheme
Travel - non-refundable. Accidents, Illnesses, Unemployment for only a few pence per week.

Claude Rye Ltd.
THE MOTORCYCLE PEOPLE
474, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3279, 3281, 3283, 3285, 3287, 3289, 3291, 3293, 3295, 3297, 3299, 3301, 3303, 3305, 3307, 3309, 3311, 3313, 3315, 3317, 3319, 3321, 3323, 3325, 3327, 3329, 3331, 3333, 3335, 3337, 3339, 3341, 3343, 3345, 3347, 3349, 3351, 3353, 3355, 3357, 3359, 3361, 3363, 3365, 3367, 3369, 3371, 3373, 3375, 3377, 3379, 3381, 3383, 3385, 3387, 3389, 3391, 3393, 3395, 3397, 3399, 3401, 3403, 3405, 3407, 3409, 3411, 3413, 3415, 3417, 3419, 3421, 3423, 3425, 3427, 3429, 3431, 3433, 3435, 3437, 3439, 3441, 3443, 3445, 3447, 3449, 3451, 3453, 3455, 3457, 3459, 3461, 3463, 3465, 3467, 3469, 3471, 3473, 3475, 3477, 3479, 3481, 3483, 3485, 3487, 3489, 3491, 3493, 3495, 3497, 3499, 3501, 3503, 3505, 3507, 3509, 3511, 3513, 3515, 3517, 3519, 3521, 3523, 3525, 3527, 3529, 3531, 3533, 3535, 3537, 3539, 3541, 3543, 3545, 3547, 3549, 3551, 3553, 3555, 3557, 3559, 3561, 3563, 3565, 3567, 3569, 3571, 3573, 3575, 3577, 3579, 3581, 3583, 3585, 3587, 3589, 3591, 3593, 3595, 3597, 3599, 3601, 3603, 3605, 3607, 3609, 3611, 3613, 3615, 3617, 3619, 3621, 3623, 3625, 3627, 3629, 3631, 3633, 3635, 3637, 3639, 3641, 3643, 3645, 3647, 3649, 3651, 3653, 3655, 3657, 3659, 3661, 3663, 3665, 3667, 3669, 3671, 3673, 3675, 3677, 3679, 3681, 3683, 3685, 3687, 3689, 3691, 3693, 3695, 3697, 3699, 3701, 3703, 3705, 3707, 3709, 3711, 3713, 3715, 3717, 3719, 3721, 3723, 3725, 3727, 3729, 3731, 3733, 37

Boken "Turgubbar" sammanställd och redigerad av **Bertil Nordenstam** utkom på Carlsons förlag i januari 2006. Boken på cirka 300 sidor innehåller 30 berättelser av stockholmstravlare och är rikt illustrerad i färg och svartvitt. Boken kan köpas i bokhandeln för ca 290 kr men Bertil tillhandahåller den för 200 kr inkl. porto. Hör av er till honom dagtid 08-5195 4148 eller kvällstid 08-355 669 eller med e-post: bertil.nordenstam@nrm.se

AZORERNA - EN MISSAD JUVEL

Jag vet inte hur många gånger som jag flugit över eller vid sidan om Azorerna, och för segling till Västindien så görs detta på sydligare breddgrader. I alla fall så hade jag aldrig varit där förrän hösten 2005.

Orsaken till att jag åkte dit var att flera jag mött pratat så väl om öarna, som ligger en två timmars flygresa från Lissabon. Jag vill varmt rekommendera ett besök, du blir inte besviken.

År 1427, 10 år efter Madeira, upptäcktes Azorernas första två

öar, Santa Maria och São Miguel. De andra sju öarna upptäcktes inte långt därefter. Öarna upptäcktes antagligen redan på 1300-talet då de fanns utsatta på sjökort, men 1427 är det datum man med säkerhet kan sägas att de var upptäckta. Det var den portugisiska sjöfararen Diego Do Silves som seglade åt Henrik Sjöfararen som upptäckte öarna. Något år senare anlände de första nybyggarna till den största ön Sao Miguel med ett stort fartyg fyllt med boskap. De bosatte sig och startade öns första jordbruk. Ögruppen har fått sitt namn efter att de först anlända portugiserna tyckte sig känna igen de många rovfåglar som svävade över dem. Man trodde att det var glador som heter acres på portugisiska och döpte ögruppen efter dem. Det visade sig dock senare att det var ormvråkar.

Det är faktiskt inte särskilt många som vet var Azorerna ligger. Många vet inte heller att öarna tillhör Europa (Portugal)

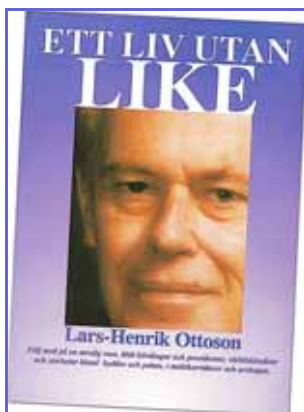

Hissnande branter. Fyren vid Nordeste, Sao MIGUELS nordöstra hörn.

och är Europas västligaste utpost. Azorerna är som ett gäng sagoöar mitt ute i Atlanten. Att resa runt på öarna är som att åka tillbaka i tiden. Det är ett jordbrukssamhälle där korna mjölkas för hand på åkern, man använder fortfarande häst och vagn på många ställen och det är inte ovanligt att familjer har upp till 10 barn. Ögruppen består av nio vulkanöar som tillsammans täcker en yta av 2330 km² vilket kan jämföras med

Gotlands 3000 km². Öarna är dock utbredda över ett ganska stort havsområde (60 mil). Det är en grupp vulkaniska öar på toppen av den Centralatlantiska bergsryggen, troligen jordens längsta bergskedja. Den största ön är São Miguel och har 130 000 invånare av öarnas totalt 238 000. Azorerna ligger ca 80 mil nordväst om Madeira och ca 150 mil från Portugals kust, "mitt ute i" Atlanten.

Per-Olof Myrén

Travlarbrodern **Lars-Henrik Ottoson** tar med dig på en otrolig resa. Möt hövdingar och presidenter, världskändisar och storerheter bland hyddor och palats, i maktkorridorerna och urskogarna. Den är tryckt i Sverige men utgiven i USA där den kostar \$20. Travlare kan få den till specialpriset 100 kronor direkt från tryckeriet:

Stenby Offset AB
Att.: Sören Rundgren
Transformatorg. 4
721 37 Västerås
e-post: soren@stenbyoffset.se

Många kossor, en stor del av portugals mejeriproduktion kommer från Azorerna

HA ICE I TELEFONEN

Ett snabbt sätt för räddnings/sjukvårdspersonal att i händelse av olyckshändelse/akutsjukdom komma i kontakt med anhöriga är att söka i den nödställdes telefonbok.

För att underlätta sökningen lägg in nummer till närmast anhörig i mobiltelefonen under rubriken ICE (In Case of Emergency). Förslaget håller nu på att bli standard genom att det snabbt sprider sig över världen.

"Om du hittas akut sjuk eller

skadad kan ett telefonnummer med bokstavskombination ICE i din mobiltelefonbok få avgörande betydelse. Idén kommer från en ambulanssjukvårdare vid East Anglian Ambulance, som tröttnat på att leta efter anhörigas telefonnummer. I telefonboken i sin mobiltelefon lägger man in kontaktpersonen "ICE" och numret till någon nära anhörig som behöver nås när man själv råkat ut för något och inte är kontaktbar. Använd utlandsprefix så att det även fungerar när du är utomlands. Det är också viktigt att man infor-

merar den eller de personer som lagts in som kontaktpersoner. - På så vis kan räddningspersonalen snabbt nå närmast anhörig och få viktiga besked om medicinering eller om man lider av någon sjukdom", säger Anders Klarström, central presstalesman vid SOS Alarm. "Numren har sedan dess fått spridning, det är smart och enkelt och kostar ingenting. En försäkring som du i bästa fall aldrig behöver utnyttja men händer något allvarligt har du förberett dig för att öka din trygghet".

HÄLSNINGAR

(Forts. från sidan 33)

ringar - men städer och platser byter namn. Mitt älskade Kyrenia i norr heter nu Girne. Kyrkan byggd över St. Lazarus - Jesus vän, uppväckt fjärde dan och "död igen" som flykting 30 år senare här - Larnacas skyddshelgon och förste "biskop". Travlarhälsningar

Eric Engzell.

☒ Bästa Travlarbröder, Varmt tack för postogram. Besöker bl.a. följande öar: St Marten/St Martin, St Kitts, Antigua, St Lucia, Barbados, Margarita Island, Curacao, Aruba och Puerto Rico. Som på många andra ställen i världen just nu byggs det en hel del nytt. Vädret förhållandevis stabilt och varmt (25-30) - Önskar en trevlig årshögtid. Med hjärtliga hälsningar från

Björn Bergström

☒ Hälsningar från världens ände och Travlarbröderna Mattias Klum och Göran Lundberg. Vi kryssar just nu mellan isbergen i drygt 20 /m per sek och skaplig sjö men vi har varit i land och umgåtts med pingviner samt sett en och annan säl. Sjöresan genom Patagoniens skärgård var trevlig, Kap Horn relativt lugnt och Drakepassagen hit något gropig. Nu har vi några dygn här på Antarktis halvön

och hoppas få uppleva valar fåglar och diverse landbaserade (?) djur av sälskaraktär. Hoppas kunna återkomma med utförligare rapport så småningom.

Göran Lundberg och Mattias Klum

☒ Har åkt till Sydafrika med 10 st lemurer i bagaget. Vidare till Etiopien för att uppleva de sällsynta geladababianerna i bergen. Hälsningar

Jonas Wahlström

☒ Travellers Club Stockholm: Travellers' Club Finland ber att få framföra sina hjärtliga än något försenade gratulationer med anledning av Travellers Club Stockholm 95-årsdag. Vänliga hälsningar

Juhani Pelanne

Sekreterare Travellers' Club Finland

☒ Hjärtligt tack för gratulationer i form av ett TRAVLARGRAM med anledning av min 70-årsdag. Ned travlarhälsningar

C G Wennerholm

☒ Till alla travlare! Varmt tack för stiltigt travlargram till min 60-årsdag. Det glädde mig synnerligen. Mina varmaste hälsningar

Peter Möller

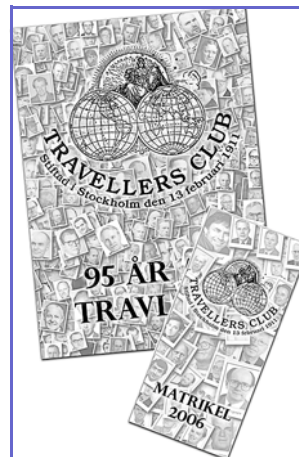
☒ Travlarbröder! I anslutning till min resa till världens ände har jag hamnat några dagar i Buenos Aires, Latinamerikas Paris. En pampig stad med f.n.

över 30C värme på em. Breda avenyer och prestigefulla paradgator med blandning av supermoderna skyskrapor och klassiska husfasader med karaktär från Italien, Frankrike och i viss mån Storbritannien, renässans, barock, etc. och så är det tango för hela slanten dygnet runt. Kort sagt en intressant stad som dessutom är relativt billig. Det kanske blir övervikt på hemresan i morgon. Hälsningar från

Gunnar Lundberg

☒ En fantastisk fin historie (Mikael Strandbergs film), i et kallt landskap men med varme mennesker! Har selv oppholdt meg i Sibir, men da på sommer tiden. Syklet igjennom store deler av de sydlige Sibir, på veien fra Oslo til Beijing. Det sverre fikk jeg ikke med introduksjon til filmen, men var budskapet og treffe menneskene som var til bake fra Gulag leirene! Har en plan å sykle mer i Sibir neste sommer, starte i Irkutsk, nordover langs Baikal og så østover til Yakutsk, Magadan, og prøve og komme over på Kamchatka. Gratulerer med den fine filmen, men de største opplevelsen er bare filmet i hode til de deltakende ! Trampehilsen

Thor H Haraldsen

Jubileumbok och matrikel kan beställas hos klubbens skattmästare enligt adress på baksidan.

Hälsningar skall skickas till klubbens sekreterare

Anders Lindeen
Näckrosvägen 14
182 56 Danderyd
eller e-post

anders.lindeen@tella.com

Alternativt till TravlarNytt enligt adress på baksidan.

Meddelande om ny adress, telefon, fax eller e-postadress skall skickas till klubbens skattmästare enligt adress på baksidan.

NY ADRESS, TELEFON ELLER E-POST

Gunnar Bergström

✉ oddsoxinventions@comhem.se

Lars Birkner

✉ l.birkner@telia.com

Gösta Fernström

www.fernia.se

Kai Honkanen

c/o Eila Haaparanta
Vanadisvägen 4
113 46 Stockholm

Kenneth Hällstrand

Tidigare e-postadress gäller ej längre, har ej meddelat någon ny.

Daniel Insulander

Trädgårdsgatan 7
111 31 Stockholm

Peter Kurlandsky

✉ peter.kurlandsky@telia.com

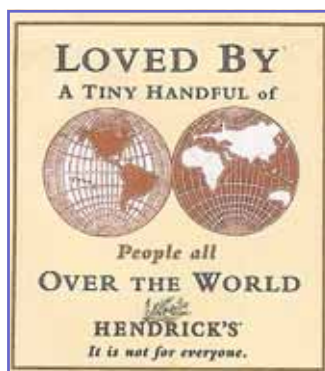
Carl-Gustaf Styrenius

Kristinelundsvägen 30 3tr
171 50 Solna

Bengt Wijk

✉ wijks@swipnet.se

NYHETER I GINKÄLLAREN

Detta gin är en hyllning till gurkan, som tillverkaren hävdar är länkad till intelligensen. Passar även utmärkt som en gin och tonic, men inte med lime eller citron, utan med några skivor gurka. Se även artikeln nedan om tea time martini, som givetvis serveras med gurk sandwich.

Sedan en tid finns ett skotskt gin, Hendrick's, i Systembolagets sortiment och du kan även hitta det på mer välsorterade tax-free shoppar.

Jag kan garantera att det blir en intressant bekantskap. De flesta som jag bjudit på en G&T med gurka har fallit direkt. Kanske något att testa under sommaren?

Per-Olof Myrén

HENDRICK'S TEA TIME MARTINI

During the late afternoon, a plaintive cry is often heard from the occupants of comfortable sofas and leather armchairs: "Is it still tea-time, or are we in the cocktail hour?"

Now Hendrick's have stepped in to clear up the confusion, by inventing the world's first Tea Time Martini. Created by Charlotte Voisey of Apartment 195, the Hendrick's Tea Time Martini will be served at the hour of high tea. This will give Hendrick's drinkers at least an hour's head start on their peers, who will still be brushing biscuit crumbs off their lapels and waiting for the nearest cocktail bar to open.

Charlotte Voisey was voted Best Bartender at the 2004 Class Awards, and she has taken on the Hendrick's task with aplomb. Her novel recipe uses

macerated cucumber to differentiate the flavour and also to enhance the cucumber already distilled in Hendrick's Gin.

The Tea Time Martini will be served in cups specially designed by Hrafnkell Birgisson in Iceland. A dainty little cucumber sandwich will accompany the cocktail, giving one the full experience of English 'high tea', but without that slightly soggy, bloated sensation which invariably leads one to think, "I simply must have a martini to brighten my mood."

The Tea Time Martini will be launched exclusively at London's Apartment 195 in May, available as a delightful afternoon pick-me-up, or as part of the full complement of afternoon tea. Teatime will never be the same again, and neither will the cocktail hour.

KOMMANDE FÖDELSEDAGAR

JULI

01 Bertil S. Jernberg 74 år
 02 Lars Fredriksson 61 år
 03 Bengt Tillberg 71 år
04 Claës Bonde 65 år
 04 Fredrik Buch 52 år
 04 Carl Lewenhaupt 48 år
 04 Bengt Wählin 74 år
 05 Ulf Christenson 66 år
 05 Lars Hambræus 81 år
 06 Gunnar Bergström 71 år
06 Bertil F Söderlund 85 år
 06 Per Taube 46 år
 07 Hans Corell 67 år
08 Björn Gillsäter 40 år
 10 Bertil Gylling 77 år
10 Gerhard Sengel 70 år
 11 Claes Löfgren 51 år
 13 Staffan Ahlberg 62 år
 14 Gösta Fernström 64 år
 15 Gunnar Andersson 68 år
 16 Claes Lindberger 58 år
17 Magnus Elander 60 år
 17 Bertil Larsson 69 år
 18 Bertil Nyberg 74 år
 21 Åke Thambert 89 år
 23 Mats Jonsson 63 år
 26 Lars Sjölander 56 år
 26 Hans Welinder 63 år
 29 Anders Sandström 73 år
29 Björn Sohrne 65 år
 30 Claes Nordström 71 år
 30 Gustav Rennerfelt 66 år
 30 Bengt Wijk 73 år

AUGUSTI

02 Göran Lundberg 80 år
 04 Bertil Falck 81 år
04 Jan H Lundqvist 80 år
 04 Clas A. H Wallenborg 64 år

06 Karl Erik Larsson 88 år
 06 Bengt Winqvist 83 år
 10 Staffan Ander 63 år
 14 Klas Gröndahl 64 år
 15 Akbar Seddigh 63 år
 17 Carl Christian Wallén 89 år
 17 Per Wranner 63 år
 18 Claes Grundsten 57 år
 22 Marcus Grünerwald 29 år
22 Åke Jansson 65 år
 26 Fred Goldberg 64 år
 26 Johan Söderberg 83 år

SEPTEMBER

02 Clas C Herlin 91 år
 02 Lars Jacobi 58 år
03 Eric Engzell 85 år
04 Lars Birkner 85 år
04 Henrik Evengård 50 år
04 Kai Honkanen 85 år
 04 Folke U Persson 69 år
 04 Anders Åberg 58 år
 08 Johan Harmenberg 52 år
 08 Leif-Owe Hubertsson 64 år
 09 Eric Ager 66 år
 09 Peter Gunvén 62 år
10 Carl-Axel Lindblom 85 år
 11 Per Wesslau 62 år
 14 Helge Backlund 61 år
 14 Arne Bergenahg 84 år
 14 Arne Rudler 66 år
 14 Rey Urban 77 år
 16 Hans E. Golteus 64 år
 22 Anders Strömberg 62 år
 23 Thomas Westgerd 61 år
 24 Johan Nordenfalk 72 år
 28 Karl W Eulau 83 år
29 Per Gunnar Skoglundh 75 år
 30 Alf E. Öhman 58 år

HYLLNINGAR

Sedan föregående Travlar-
 Nytt gratulerar vi:

- ☺ Fredrik von Celsing 90 år
- ☺ Giovanni Gozzo 70 år
- ☺ Bengt-Åke Lindhe 70 år
- ☺ Christer Sylvé 70 år
- ☺ Carl Gustaf Wennerholm 70 år
- ☺ Lars Gårdö 65 år
- ☺ Gösta Mineur 65 år
- ☺ Staffan Puaes 65 år
- ☺ Bruno Trönberg 65 år
- ☺ H. M. Konungen 60 år
- ☺ Peter Kurlandsky 60 år
- ☺ Hans-Ove Larsson 60 år
- ☺ Peter Möller 60 år
- ☺ Håkan Wahlquist 60 år
- ☺ Olle Hofvander 50 år

NY MEDLEM

Civilekonom
Jan Carlström

Regeringsgatan 80
 111 39 STOCKHOLM
 ☎ (08) 756 1496

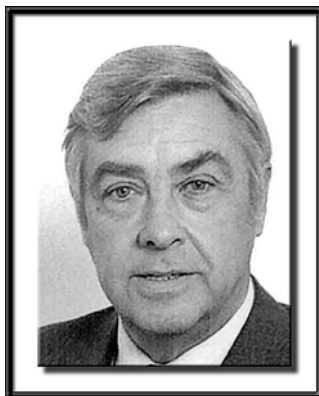
✉ carlstrom.jan@telia.com

★1937-01-23 🌐Asien: Jemen (Aden) 1964; Thailand, Malaysia, Singapore, Indonesien, Filippinerna, Hongkong, Sydkorea, Japan 1 gång/år 1964-67; Burma, Kambodja 1965; Kina (Kanton) 1965; Macao 1966, 1993; Taiwan 1966-67; Malaysia, Singapore, Indonesien, Hongkong, Japan 1993; Turkiet 1996. Afrika: Marocko, Tunisien 1954, Egypten 1964, Sydafrika 1995. Amerika: Kanada, USA c:a 30 ggr 1982-2005; Mexico 1982, Västindien 1990; Brasilien 1988,97. Oceanien: Australien, Nya Zeeland 1968, 2002; Franska Polynesien, Cooköarna 2002; Hawaii 2005. 🇸🇪 Civilekonom DHS, F d VD Scanpapp/Nordiska Kartonginstituttet och Kraft Institute, f d President European Containerboard Organisation och World Containerboard Organisation. Riddare av Finlands Lejonorden. Ledamot av Sällskapet, medlem av Brunkebergsklubben, styrelseledamot av franska Société Demi-Siècle, ordförande i AIK BF. Intressen Historia, politik, geografi, främmande länder, idrott och gastronomi. 📠2006 #1280 † Göran Lundberg och Arne O. Olsson.

IM MEMORIAM

Advokat **Claës Palme** invald 1978, avled den 26 april 2006. Han reste på alla världsdelar och var expert på sjörättslig lagstiftning.

Fil. kand. **Per Göran "Pöran" Wibom** invald 1961, avled den 28 april 2006. Han reste på Egypten, Sydafrika, Israel, Indien, Thailand, Java, Kina, USA, Panama, Sydameri-

ka, Galapagosöarna och Australien. Inom klubben var han klubbmästare 1970-1989, Tjfstyrelsesekreterare 1974-75, ledamot av valberedningen 1978-92 och suppleant i valberedningen 1992-96. Tilldelades klubbens silvermedalj 1976 och guldmedalj 1989.

Travellers Club beklagar förlusten.

NYA MEDLEMMAR

Civilekonom
Tage Lundberg

Norrö Gård
182 42 ÅKERSBERGA

☎(08) 5406 0240

☎(08) 5406 0240

☎(070) 743 4096

✉tonel@swipnet.se

★1928-06-26 🌐På grund av andra världskriget började mina resor först i mitten av 1940-talet. I London arbetade jag ett år på Atlas Diesel (1948) och i Paris något halvår på A. Johnson & Co (1950). Efter militärtjänsten vid Kavalleriet (slutade som major, f.d. Ryttnästare) och Handelshögskolan i Stockholm arbetade jag i IBM. Som ingående i IBM s företagsledning sedan 1960-talet blev resor i Europas flesta länder närmast av "klippkortskaraktär". Åren 1960-63 arbetade jag i USA för IBM. Efter hemkomsten utsträcktes resorna till Kina, Japan och andra delar av Fjärran Östern och till Australien och Nya Zeeland samt Canada, Mexiko och några andra platser. Efter pensioneringen sökte jag mig till resmål som tidigare legat utanför min IBM radie; t.ex. Oceanien, Hawaii och Cook Island, Väst-, Öst- och Sydafrika, Ukraina och Ryssland. Mitt intresse för militärhistoria tog mig till bl.a. till Krim, Sevastopol, Jalta, Odessa, Kiev, Poltava, Stalingrad osv. Till Kina i modern tid tog jag mig nyligen igen. Den sjunde kontinenten var en vit fläck på min karta var ända tills jag i januari 2006 kom

till Antarktis. Som kurios om avlägsna resmål vill jag också nämna att jag äger en tomt på månen och en tomt på planeten Mars. ☞Civilekonom, marknads- och försäljningsdirektör IBM. Ägare och brukare av Norrö Gård. Intressen Hästar, resor, jakt, politik, pointerar för fågeljakt mm. ☎2006 #1273 † Göran Lundberg och Mattias Klum.

Civilekonom
Christoffer Toll

Gyllenstiernsgatan 6
115 26 STOCKHOLM

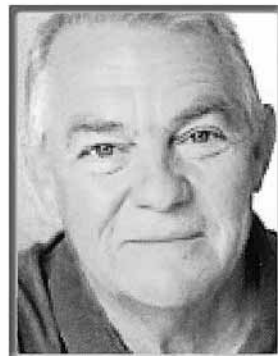
☎(08) 663 0367

☎(08) 663 5200

☎(070) 876 8628

✉chrtol@carnegie.se

★1954-05-31 🌐Reser regelbundet till Carnegies olika kontor i Norden, London, New York, Luxemburg och Genève samt besöker kunder/konferenser i diverse europeiska huvudstäder. Har gjort 4 st. långresor på c:a 3 mån/resa till främst Nordvästafrika, Nord & Sydamerika. Där har jag bl.a. besökt Abidjan, Casablanca, Dakar, Cuzco, Djävulsön, Titicacasjön, La Paz, Asuncion, Brasília, Santiago samt diverse städer i USA. Resorna innebar också skidåkning i Anderna och Atlasbergen. ☞Sjöofficer 1977-81, Investment Banking 1984-. Intressen Resor, historia, idrott (främst egen) samt vin & mat. ☎2006 #1274 † Johan Harmenberg och Carl-Henrik Folsfad.

Professor
Johan Huldt

Armfeltsgatan 14
115 34 STOCKHOLM

Sörby Mellängård

640 51 STJÄRNHOV

☎(0158) 430 11

☎(070) 870 2659

☎(070) 870 0259

✉johan.huldt@home.se

★1942-01-01 🌐I egenskap av 50% ägare av Innovator Design AB har jag personligen varit ansvarig för export från Sverige med permanent representation av designlster till mer än 21 olika länder med tillhörande frekventa resor, mässframträdanden med tillhörande kulturella, affärsmässiga och personliga nätverk. Därtill har jag på plats i respektive land organiserat och startat industriell licens-tillverkning av möbler i Japan, Brasilien, Australien, USA, Spanien, Trinidad Tobago, Sydafrika varav fortfarande idag Japan och Brasilien är aktiva. ☞Arkitekt/Industriedesigner/Professor i designteori vid Högskolan i Borås. Eget företag Innovator Design AB. Vice ordf. Stiftelsen Formens Hus i Hällefors. Personligen representerad med verk i permanenta samlingarna National Museum, Stockholm; Röhsska Museet, Göteborg; Museum of Modern Art, N.Y.; Museo de Arte Moderna, Sao Paolo. Har innehaft FN uppdrag i Trinidad Tobago och i Filipinerna. Leverantör till den Kejsarliga Japanska familjen. Intressen Arkitektur,

design, gastronomi. ☎2006 #1276 † Göran Lundberg och Arne O. Olsson.

Civilekonom
Bertil Nyberg

Vretvägen 9A

183 63 TÄBY

☎(08) 756 6576

☎(070) 856 6565

✉bertil.nyberg@telia.com

★1932-07-18 🌐England august 1952, Frankrike jan-juni 1953, Frankrike aug 66-nov 68, Europa inkl östblocket t.o.f. maj 75-okt 78, USA t.o.f. under 1979, likaså Tunisien och Algeriet. Belgien jan 85-maj 87, Schweiz juli-okt 95 samt juli-okt 99, Indien jan-nov 1995, Malaysia jan-april 96, Japan maj 96-nov 97, Israel jan-nov 98. ☞Projektleddning IBM system/datorutveckling, projektleddning UC/SWIFT betalsystem. Marknadschef Uddeholm Europa, utvecklare moderna terminalsystem, utbildare på Europabasis i datakommunikation, t.f. datachef inom Ericsson i Indien/Malaysia/Japan/Israel. Egen företagare datorteknologi/datorstrategier. Intressen Vildmarken/skårgården, resor. ☎2006 #1275 † Folke Alkbrant och Clas Göran Carlsson.

NYA MEDLEMMAR

Direktör
Lars G. Göransson

Karlaplan 18
115 20 STOCKHOLM
☎(08) 662 2598
☎(08) 729 9192
☎(08) 729 9161
☎(070) 662 9771
✉lars.goransson@groth.se
★1941-02-05 🌐Industri förbundet: Organiserat och genomfört delegationsresor inom immaterialrättens ram till San Francisco, Toronto, Buenos Aires och Rio samt till de flesta Europeiska länderna. På handelsområdet organiserat och genomfört breda industridelegationsresor till flera städer i USA, Asien och Europa. Flera resor har letts av kungaparet med toppföretagarna inom industrin som deltagare. New Sweden jubileet pågick i 4 veckor och firandet av handelsavtalet mellan USA och Sverige i 2 veckor. Övriga resor Sri Lanka, Kina och Taiwan. 📧Marknadschef och konsult på Groth & Co, Nordens äldsta patent och varumärkesbyrå. Jur. kand. 66, Industriförbundets rättsavdelning -69, bitr. div. -75 och chef VP-kansliet 1980-90, VD FSAB 90-93, Eget bolag -94 och nuvarande befattning från 95. Författat ett stort antal skrivelser i olika ämnen främst juridiska frågor. Intressen Historia med intresse för Stockholmsian, golf, skridskor, friluftsliv, trädgård på Österlen och resor. ☎2006 #1277 † Jarl Wennerholm och Lars Wesslau.

Upptäcktsresande
Ingvar Hjertröm

Bockgränd 2
216 12 MALMÖ
☎(040) 157 401
☎(070) 427 1414
✉ingvar.hjerstrom@swipnet.se
★1943-05-21 🌐1976-77 Rockford Illinois USA, 1982-84 Houston Texas USA, 1990-91 Budapest Ungern, 1998-2000 Kuala Lumpur, Malaysia. Resor i tjänsten till länder i första hand med potential för industriell utveckling, samt resor privat. Besökt samtliga 7 kontinenter, totalt 59 länder. 📧Finmekaniker/Maskiningenjör/Marknadsföring. Sedan 1966 inom Mecman-Rexroth-Bosch koncernerna fram till idag. Med gästspel på Swedish Trade Office i Houston och Festo i Sverige. Mina olika befattningar: Experimentarbetare, Vice President Marketing, Exportchef, Acting Trade Commissioner, Marknadschef, International Key Account Manager, Business Development Manager. Utbildade anställda i koncernen, inom områdena teknik, marknadsföring, kommunikation och företagskultur. Föredragshållare i ämnet kommunikation. Intressen Resor, djur (fåglar), natur, motorcyklar, fotografering, hus & hem, motion (cykel). Familjen, hustru Eva purser vid SAS. Innehar livstids medlemskap i HOG (Harley Davidson Owners Group). Medlem av HOG Daytona Beach Chapter, Florida, USA. Speciellt intresse är

att varje år resa till världens största motorcykel möte i Sturgis, Black Hills, South Dakota, USA. ☎2006 #1278 † Göran Lundberg och Arne O. Olsson.

Fil. kand, Indienanalytiker
David Ståhl

Engelbrektsgränd 39
114 32 STOCKHOLM
☎(08) 411 0408
☎(070) 661 5737
✉empatum@comhem.se
☎www.empatum.se
★1949-06-10 🌐Rest i Syd- och Sydostasien samt Mongoliet, bott i Bangalore (Indien) 1981-83 samt 1985-87. Rest i Indien ett oräkneligt antal gånger privat och i arbetet. Bodde i familj i Sri Lanka 6 månader 1973. Driver ett konsultföretag specialiserat på Indien. 📧Fil kand 1975, amanuens i Indologi vid Sthlms Universitet 1976-81 och 1983-85. Egen företagare sedan 1987. Ger ut "Nyhetsbrev Indien" 5ggr/år sedan 1994, samt skrivit böckerna "Indien..." och "Tibet, våldtaget land på världens tak". Intressen

Klassisk musik och ridning. ☎2006 #1279 † Per-Olof Myrén och Ivar Blomberg.

Civilekonom
Lars Forsberg

Sandstigen 6
302 73 HALMSTAD
☎☎(035) 311 90
☎(070) 584 1038
✉forsberg Lars@hotmail.com
★1940-04-11 🌐Har i min yrkesverksamhet som ansvarig för export och internationell affärsutveckling inom bl.a. DUNI koncernen med dussintalet utländska dotterbolag och tjogtals agenter runt om i världen, i stort sett befunnit mig på resande fot utomlands under mer än hälften av mitt arbetsliv. Har i tjänsten och privat besökt samtliga kontinenter, inklusive Antarktis. 📧Civilekonom (DHS), f.d. marknadsdirektör DUNI AB. Intressen Segling, resor, historia, matlagning (medlem i Chaîne des Rôtisseurs) ☎2006 #1281 † Göran Lundberg och Mattias Klum.

Blanketten för ansökan om medlemskap finns att hämta på klubbens hemsida, under fliken "Kontakt". Den skall sedan skickas tillsammans med ett nytaget foto till invalsnämndens ordförande Civ. ek. Göran Lundberg, Karlaplan 28, 114 31 Stockholm.

TRAVELLERS CLUB I STOCKHOLM

c/o P-O Myrén
Björnbacken 4
SE-133 36 Saltsjöbaden

Telefon: 08-717 68 05
Fax: 08-717 95 55

E-post: travlarnytt@travellersclub.se
www.travellersclub.se

För att vi skall lyckas med att göra ett bättre och intressantare TravlarNytt är vi beroende av hjälp från våra medlemmar som ständigt åker runt jorden. Vi vill gärna att ni skickar in lite längre hälsningar med upplevelser, kuriosa, fakta och annat som ni tror kan intressera läsarna. Skicka gärna med färgbilder.

KALENDARIUM

AUGUSTI

22

TISDAG
2006

TRAVLARBRÖDERNAS KRÄFTSKIVA

Plats: Skansen Akvariet

Klädsel: Kavaj

SEPTEMBER

12

TISDAG
2006

ORDINARIE SEPTEMBERMÖTE

Plats Sällskapet, Arsenalsgatan 7

Föredrag: {meddelas senare}

Klädsel: Smoking eller mörk kostym

OKTOBER

3

TISDAG
2006

ORDINARIE OKTOBERMÖTE

Plats Sällskapet, Arsenalsgatan 7

Föredrag: {meddelas senare}

Klädsel: Smoking eller mörk kostym

OSA senast fredagen i veckan innan sammankomsten

E-post jag.kommer@travellersclub.se eller clindberger@hotmail.com

Web www.travellersclub.se

☒ Claes Lindberger, Flyghamnsvägen 28, SE-183 64 Täby

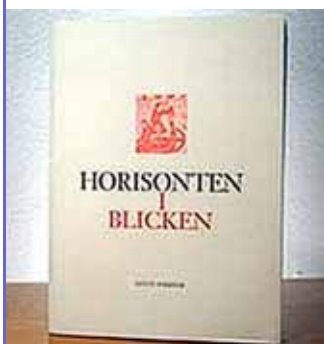
☎ (08) 5603 5451 eller (070) 953 5950

BESÖK VÅR HEMSIDA WWW.TRAVELLERSCLUB.SE

BUTIKEN

Klubbnålen (50 kr) och boken om klubbens historia (395 kr) finns att köpa hos klubbens sekreterare Anders Lindeen. Han brukar ha dem med sig till våra klubbmöten, men kan även kontaktas på (070) 671 6758 eller anders.lindeen@telia.com

RESETIPS

Don't you wish that travel web site told you...

VECKANS VARA...

Undrar du också vad du har i magen?

Känd från BB

Ultrasound 2000 Light

Går ni i väntans ålder? Med den nya tekniken, nu tillgänglig för privatpersoner, är det möjligt att i hemmets lugna vrå göra egna ultraljudsundersökningar. Ni kan redan efter vecka 19 ta reda på barnets kön för att på så sätt förenkla färgvalet för väggar och kläder. Även valet av namn blir halften så svårt. Den medföljande programvaran G.R.A.I.D.Xpress Studio ger även möjlighet att spela in filmsekvenser. Analytiskt till PC via USB. Fungerar med Windows 98SE/2000/ME/XP. Levereras med svensk manual. Nr 050401 1999 kr

NÄSTA NUMMER KOMMER
I SEPTEMBER 2006